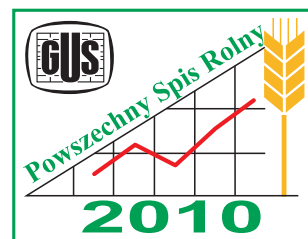

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ

**LUDNOŚĆ, RUCH NATURALNY I MIGRACJE
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
W 2009 R.**

*POPULATION, VITAL STATISTICS AND MIGRATION
IN WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2009*

Informacje i opracowania statystyczne
Statistical information and elaborations

POZNAŃ, $\frac{\text{CZERWIEC}}{\text{JUNE}}$ 2010

KOMITET REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W POZNANIU *OF STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ*

Przewodniczący *President*

Jacek Kowalewski

Redaktor główny *Editor in chief*

Tomasz Klimanek

Członkowie *Members*

Danuta Brzozowska, Małgorzata Gniot, Maria Jasiewicz, Piotr Jastrzębski, Ewa Kowalka,
Kazimierz Kruska, Arleta Olbrot-Brzezińska, Artur Owczarkowski, Renata Wachowiak

Sekretarz *Secretary*

Emilia Bogacka

Publikacja opracowana w Wielkopolskim *Publication was compiled in Regional Surveys Centre*
Ośrodku Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego *of Wielkopolska of Statistical Office in Poznań*
w Poznaniu przez Zespół w składzie: *by group consisting of:*

Agnieszka Bieniek, Emilia Bogacka, Hanna Cieślińska, Ewa Filipeczuk, Marta Kowalczyk,
Ewa Kowalka, Katarzyna Piętak, Maciej Pilarski, Leszek Siwka, Ewelina Żelobowska

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych
Urzędu Statystycznego

When publishing data of Statistical Office
– please indicate source

ISSN 1733-6945

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ

ul. Jana H. Dąbrowskiego 79, 60-959 POZNAŃ

Kontakt: tel. 61 27 98 320, 61 27 98 325;

Contact fax 61 27 98 360

e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl

Adres w Internecie: <http://www.stat.gov.pl/poznan>

Internet address

Cena 18,00 zł

Price

PRZEDMOWA

Publikacja elektroniczna *Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie wielkopolskim w 2009 r.* jest kolejną edycją corocznego opracowania poświęconego bieżącej sytuacji demograficznej Wielkopolski. W tablicach zebrano bogaty zestaw informacji dotyczących stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego, kierunków i natężenia migracji, mediany wieku i przeciętnego trwania życia, płodności kobiet i współczynników reprodukcji ludności. Dane zaprezentowano w przekroju terytorialnym, w możliwie najszerszym aspekcie przestrzennym. Zdarzenia demograficzne, takie jak urodzenia, zgony, małżeństwa, separacje i rozwody przedstawiono w ujęciu strukturalnym.

Sytuację demograficzną Wielkopolski ukazano na tle wskaźników ogólnopolskich i w odniesieniu do pozostałych województw. Wszystkie tablice zostały przygotowane w formacie MS EXCEL, co ułatwia korzystanie z materiału statystycznego przy prowadzeniu własnych analiz.

Wyniki zestawione w tablicach zostały zilustrowane graficznie, akcentując na wykresach niektóre cechy i zaobserwowane prawidłowości. Podsumowaniem opracowania jest komentarz, w którym dokonano syntezy wyników badań.

Przekazując Państwu opracowanie *Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie wielkopolskim w 2009 r.*, mam nadzieję, że usatysfakcjonuje ono stałych i nowych czytelników, zainteresowanych pogłębioną analizą problematyki ludnościowej.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Poznaniu

dr Jacek Kowalewski

Poznań, czerwiec 2010 r.

PREFACE

The electronic publication Population, vital statistics and migrations in Wielkopolskie Voivodship in 2009 is the consecutive edition of the yearly study devoted to current demographical situation of the Wielkopolska region. An extensive collection of information related to the state and structure of the population, vital statistics, directions and intensity of migration, age median and life expectancy, women's fertility and reproduction rates of population is shown in tables. Data are presented in territorial division, with the spatial aspect being as vast as possible. The demographical events such as births, deaths, marriages, separations and divorces are presented in the structural form.

National indices and the relation to other Polish regions form the background of the picture of the demographical situation of Wielkopolska region. All tables are prepared in the MS EXCEL file format, which facilitates application of the issued statistical material in carrying out potential analyses by readers.

The results presented in the tables are supported by graphical illustration. Some phenomena and observed regularities are explicitly indicated on graphs. The publication is summarized by the commentary, which describes in a synthetic form the results of the study.

Handing over to your hands the publication Population, vital statistics and migrations in Wielkopolskie Voivodship in 2009, I would like to express my hope that it will satisfy the expectations of our regular and new readers who are interested in a profound analysis of population issues.

*Director
of Statistical Office in Poznań*

Dr. Jacek Kowalewski

Poznań, June 2010

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Str. <i>Page</i>
Przedmowa	<i>Preface</i>	3–4
Znaki umowne. Ważniejsze skróty	<i>Symbols. Major abbreviations</i>	8
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	9
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	10
Wyniki badań – synteza	<i>Results of surveys – synthetic</i>	15

SPIS TABLIC**LIST OF TABLES**

		Tabl. <i>Table</i>
Stan ludności, ruch naturalny i saldo migracji według podregionów, powiatów i gmin w 2009 r.	<i>Population, vital statistics and net migration by subregions, powiats and gminas in 2009</i>	1
Ruch naturalny i saldo migracji na 1000 ludności według podregionów, powiatów i gmin w 2009 r.	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population by subregions, powiats and gminas in 2009</i>	2
Ludność według płci, wieku i miejsca zamieszkania w 2009 r.	<i>Population by sex, age and place of residence in 2009</i>	3
Ludność według płci, wieku, podregionów, powiatów i gmin w 2009 r.	<i>Population by sex, age, subregions, powiats and gminas in 2009</i>	4
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według podregionów, powiatów i gmin w 2009 r.	<i>Working and non-working age population by subregions, powiats and gminas in 2009</i>	5
Ludność według biologicznych i edukacyjnych grup wieku, podregionów, powiatów i gmin w 2009 r.	<i>Population by biological and educational groups of age, subregions, powiats and gminas in 2009</i> ..	6
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności według płci, podregionów i powiatów w 2009 r.	<i>Median age of population by sex, subregions and powiats in 2009</i>	7
Powiaty i ludność w powiatach w 2009 r.	<i>Powiats and population in powiats in 2009</i>	8
Miasta i ludność w miastach w 2009 r.	<i>Towns and urban population in 2009</i>	9
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską w 2009 r.	<i>Gminas inhabited by rural population in 2009</i>	10
Małżeństwa zawarte w 2009 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2009</i>	11
Małżeństwa zawarte w 2009 r. według poziomu wykształcenia nowożeńców	<i>Marriages contracted by education level of bridegrooms and brides in 2009</i>	12
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2009 r.	<i>Church or religious marriages in 2009</i>	13
Małżeństwa zawarte w 2009 r. według podregionów i powiatów	<i>Marriages contracted by subregions and powiats in 2009</i>	14
Separacje orzeczone prawomocnie w 2009 r. według wieku separowanych w momencie wniesienia powództwa	<i>Separations by age of spouses at the moment of filling petition for separation in 2009</i>	15
Separacje orzeczone prawomocnie w 2009 r. według liczby małoletnich dzieci	<i>Separations by number of underage children in 2009</i>	16
Separacje orzeczone prawomocnie w 2009 r. według podregionów i powiatów	<i>Separations by subregions and powiats in 2009</i>	17
Rozwody orzeczone prawomocnie w 2009 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2009</i>	18
Rozwody orzeczone prawomocnie w 2009 r. według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	<i>Divorces by number of underage children in a marriage in 2009</i>	19

Rozwody orzeczone prawomocnie w 2009 r. według podregionów i powiatów	<i>Divorces by subregions and powiats in 2009</i>	20
Urodzenia w 2009 r.	<i>Births in 2009</i>	21
Urodzenia żywe w 2009 r. według kolejności urodzenia dziecka i wieku matki	<i>Live births by birth order and age of mother in 2009</i>	22
Urodzenia w 2009 r. według płci, podregionów i powiatów	<i>Births by sex, subregions and powiats in 2009</i>	23
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności w 2009 r. według powiatów	<i>Female fertility and reproduction rates of population by powiats in 2009</i>	24
Zgony w 2009 r. według płci i wieku	<i>Deaths by sex and age in 2009</i>	25
Zgony w 2009 r. według płci, wieku, podregionów i powiatów	<i>Deaths by sex, age, subregions and powiats in 2009</i>	26
Zgony w 2008 r. według wybranych przyczyn, płci, podregionów i powiatów	<i>Deaths by selected causes, sex, subregions and powiats in 2008</i>	27
Zgony niemowląt w 2009 r. według płci i wieku ...	<i>Infant deaths by sex and age in 2009</i>	28
Zgony niemowląt w 2008 r. według wybranych przyczyn	<i>Infant deaths by selected causes in 2008</i>	29
Ludność zameldowana na pobyt czasowy ponad 3 miesiące oraz mieszkańcy czasowo nieobecni w 2009 r. według płci, podregionów, powiatów i gmin	<i>Population registered for temporary stay above 3 months and inhabitants temporarily absent by sex, subregions, powiats and gminas in 2009 ...</i>	30
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały w 2009 r. według płci i wieku migrantów	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants in 2009 ...</i>	31
Migracje ludności na pobyt stały w 2009 r. według płci, podregionów i powiatów	<i>Migration of population for permanent residence by sex, subregions and powiats in 2009</i>	32
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały w 2009 r. według płci, podregionów i powiatów	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex, subregions and powiats in 2009</i>	33
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały w 2009 r. według województwa obecnego i poprzedniego miejsca zamieszkania	<i>Internal migration of population for permanent residence by present and previous voivodship place of residence in 2009</i>	34
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w 2009 r. według kontynentów, krajów i płci migrantów	<i>International migration of population for permanent residence by continents, countries and sex of migrants in 2009</i>	35
Ludność województwa wielkopolskiego na tle kraju w 2009 r.	<i>Population of Wielkopolskie Voivodship against the background of the Poland in 2009</i>	36
Ludność według płci, wieku, miejsca zamieszkania i województw w 2009 r.	<i>Population by sex, age, place of residence and voivodships in 2009</i>	37
Ludność według płci, wieku i województw w 2009 r.	<i>Population by sex, age and voivodships in 2009</i>	38
Ludność według biologicznych i edukacyjnych grup wieku oraz województw w 2009 r.	<i>Population by biological and educational groups of age and voivodshpis in 2009</i>	39
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według województw w 2009 r.	<i>Working and non-working age population by voivodships in 2009</i>	40
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności według województw w 2009 r.	<i>Female fertility and reproduction rate of population by voivodships in 2009</i>	41
Ruch naturalny i saldo migracji według województw w 2009 r.	<i>Vital statistics and net migration by voivodships in 2009</i>	42
Przeciętne trwanie życia w 2009 r. według województw	<i>Life expectancy by voivodships in 2009</i>	43
Migracje ludności według województw w 2009 r. ..	<i>Migration of population by voivodships in 2009 ...</i>	44

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Str. Page
1. Podział terytorialny województwa wielkopolskiego w 2009 r.	<i>Territorial division of Wielkopolskie Voivodship in 2009</i>	20
2. Ludność według gmin, powiatów i podregionów w 2009 r.	<i>Population by gminas, powiats and subregions in 2009</i>	21
3. Ludność według płci i wieku w 2009 r.	<i>Population by sex and age in 2009</i>	22
4. Ludność według płci i biologicznych grup wieku w 2009 r.	<i>Population by sex and biological groups of age in 2009</i>	23
5. Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku w 2009 r.	<i>Population by sex and economic groups of age in 2009</i>	23
6. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym według płci w 2009 r.	<i>Non-working age population per 100 persons of working age by sex in 2009</i>	23
7. Ludność według płci, ekonomicznych grup wieku i powiatów w 2009 r.	<i>Population by sex, economic groups of age and powiats in 2009</i>	24
8. Ludność w wieku 25 lat i mniej w % ludności ogółem według gmin, powiatów i podregionów w 2009 r.	<i>Population aged 25 and less in % of total population by gminas, powiats and subregions in 2009</i>	25
9. Ludność w wieku 65 lat i więcej w % ludności ogółem według gmin, powiatów i podregionów w 2009 r.	<i>Population aged 65 and more in % of total population by gminas, powiats and subregions in 2009</i>	26
10. Ruch naturalny ludności według gmin, powiatów i podregionów w 2009 r.	<i>Vital statistics by gminas, powiats and subregions in 2009</i>	27
11. Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	28
12. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności w 2009 r.	<i>Female fertility and reproduction rates of population in 2009</i>	29
13. Zgony według płci, wybranych przyczyn i powiatów w 2008 r.	<i>Deaths by sex, selected causes and powiats in 2008</i>	30
14. Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	<i>Life expectancy at 0 age</i>	30
15. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów w 2009 r. ..	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants in 2009</i>	31
16. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały według gmin, powiatów i podregionów w 2009 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence by gminas, powiats and subregions in 2009</i>	32
17. Napływ migrantów z innych województw do województwa wielkopolskiego na pobyt stały według płci w 2009 r.	<i>Inflow of migrants from other voivodships to Wielkopolskie Voivodship for permanent residence by sex in 2009</i>	33
18. Odpływ migrantów z województwa wielkopolskiego do innych województw na pobyt stały według płci w 2009 r.	<i>Outflow of migrants from Wielkopolskie Voivodship to other voivodships for permanent residence by sex in 2009</i>	33
19. Odpływ migrantów z województwa wielkopolskiego na pobyt stały do wybranych krajów i kontynentów według płci w 2009 r.	<i>Outflow of migrants from Wielkopolskie Voivodship for permanent residence to selected countries and continents by sex in 2009</i>	34
20. Gęstość zaludnienia i saldo migracji według województw w 2009 r.	<i>Population density and net migration by voivodships in 2009</i>	35
21. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według województw w 2009 r.	<i>Working and non-working age population by voivodships in 2009</i>	35
22. Ruch naturalny ludności według województw w 2009 r.	<i>Vital statistics by voivodships in 2009</i>	36
23. Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat według województw w 2009 r.	<i>Life expentancy at 0 age by voivodships in 2009</i>	36

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska	(–)	–	zjawisko nie występuje. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(·)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
„W tym” “Of which”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	poz.	=	pozycja
<i>thous.</i>	=	<i>thousand</i>			<i>item</i>
km	=	kilometr	tabl.	=	tablica
		<i>kilometre</i>			<i>table</i>
r.	=	rok	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
		<i>year</i>			<i>Journal of Laws</i>
cd.	=	ciąg dalszy	UE	=	Unia Europejska
<i>cont.</i>	=	<i>continued</i>	<i>EU</i>	=	<i>European Union</i>
dok.	=	dokończenie	WE	=	Wspólnoty Europejskie
<i>cont.</i>	=	<i>continued</i>	<i>EC</i>	=	<i>European Communities</i>
nr (Nr)	=	numer			
<i>No.</i>	=	<i>number</i>			

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano **w każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

2. Dane prezentowane są w układzie *Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)*, opracowanej na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)*, obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późniejszymi zmianami). Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich.

Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) opracowana została w oparciu o istniejący zasadniczy trójstopniowy podział kraju na województwa, powiaty i gminy, przy pomocy którego wyodrębnione zostały także dwa dodatkowe nieadministracyjne poziomy, tj. regiony i podregiony. NTS dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na 5 poziomach, z czego:

- trzy określono jako poziomy regionalne, gdzie
 - poziom 1 – **regiony** (6 jednostek – grupują jednostki szczebla wojewódzkiego),
 - poziom 2 – **województwa** (16 jednostek),
 - poziom 3 – **podregiony** (66 jednostek – grupują jednostki szczebla powiatowego);
- dwa określono jako poziomy lokalne, gdzie
 - poziom 4 – **powiaty i miasta na prawach powiatu** (314 + 65 jednostek),
 - poziom 5 – **gminy** (2478 jednostek).

Województwo wielkopolskie jest podzielone na 6 podregionów, 31 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu oraz 226 gmin, w tym 19 miejskich, 90 miejsko-wiejskich i 117 wiejskich.

3. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

4. Nazwy „województwo wielkopolskie” i „Wielkopolska” używane są zamiennie.

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **the administrative division of the country in a given period**.

In tables including information in division **urban areas and rural area**, the term **“urban areas”** is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a **“rural area”** is understood as the remaining territory of the voivodship.

2. Data are presented in accordance with the *Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)*, compiled on the basis of the *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)* obligatory in the countries of the European Union according to Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26th May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21st June 2003, with later amendments). The Classification ensures collecting, elaborating and disseminating on the EU territory of comparable data for particular regional statistics domains of Member States.

The *Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)* was developed based on the binding threetier division of the country into voivodships, powiats and gminas – on the basis of which – two additional non-administrative levels were established i.e., regions and subregions. NTS divides Poland into territorial units, hierarchically-tied on 5 levels, of which:

- three levels were defined as regional, where
 - level 1 – **regions** (6 units – grouping together voivodships),
 - level 2 – **voivodships** (16 units),
 - level 3 – **subregions** (66 units, grouping together powiats);
- two levels were defined as local, where
 - level 4 – **powiats and cities with powiat status** (314 + 65 units),
 - level 5 – **gminas** (2478 units).

Wielkopolskie Voivodship is divided into 6 subregions, 31 powiats, 4 cities with powiat status and 226 gminas, in which 19 urban, 90 urban-rural i 117 rural.

3. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals may differ from the amount given in the item “total”.

4. The names “Wielkopolskie Voivodship” and “Wielkopolska” are used interchangeably.

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o liczbie ludności zostały opracowane **metodą bilansową**, według następującego schematu:

$$L_k = L_p + u - z + m - w \pm p, \text{ gdzie}$$

L_k – Stan ludności na końcu okresu (roku, kwartału),

L_p – Stan ludności na początek okresu (roku, kwartału),

u – urodzenia żywe,

z – zgony,

m – zameldowania na pobyt stały (z innych jednostek podziału administracyjnego i z zagranicy),

w – wymeldowania z pobytu stałego (do innych jednostek podziału administracyjnego i za granicę),

p – przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych.

Podstawą (bazą wyjściową) bilansu są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 20 maja 2002 r.

2. Dane o liczbie i strukturze ludności w przekroju terytorialnym opracowano według **faktycznego miejsca zamieszkania**, czyli ujęto ludność zameldowaną na pobyt stały w danej jednostce podziału terytorialnego (gminie) i faktycznie tam mieszkającą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).

3. Wyróżnia się następujące **ekonomiczne grupy wieku**:

- wiek przedprodukcyjny,
- wiek produkcyjny,
- wiek poprodukcyjny.

4. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata, i **niemobilnym**, tj. 45–64 lata u mężczyzn, 45–59 lat u kobiet. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat, oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. 65 lat i więcej u mężczyzn, 60 lat i więcej u kobiet.

5. Wyróżnia się następujące **biologiczne grupy wieku**:

- 0–14 lat,
- 15–64 lata,
- 65 lat i więcej.

6. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności nie przekroczyła, a druga połowa już osiągnęła.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data on size of population have been prepared using the **balance method**, according to the following pattern:

$$P_e = P_b + b - d + r - c \pm ch, \text{ where}$$

P_e – Size of population at the end of the period (year, quarter),

P_b – Size of population at the beginning of the period (year, quarter),

b – life births,

d – deaths,

r – registrations for permanent residence (moving from other units of administrative division and from abroad),

c – cancellation of registration for permanent residence (in connection with moving to other units of administrative division and abroad),

ch – changes in population caused by administrative changes.

The basis of the balance are the results of the National Population and Housing Census as of 20th May 2002.

2. Data on the size and structure of population by territorial division were prepared according to the **usual place of residence** – i.e. including the people registered for permanent residence in a given unit of administrative division (gmina) and actually living there and people staying there temporarily (registered for temporary residence for over 3 months).

3. **Economic groups of age** are specified as follows:

- pre-working age,
- working age,
- post-working age.

4. The **working age population** is refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

5. **Biological groups of age** are specified as follows:

- 0–14 years,
- 15–64 years,
- 65 years and more.

6. **Median age** of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half – did not reach yet.

7. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano w odniesieniu do:

- małżeństw – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacji – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża). Separacje zostały wprowadzone w Polsce 15 grudnia 1999 r. ustawą z dnia 21 maja 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 52, poz. 532),
- rozwodów – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka). Rozwody zostały wprowadzone na terenie całego kraju w dniu 1 stycznia 1946 r. dekretem z dnia 25 września 1945 r. Prawo małżeńskie (Dz. U. Nr 48, poz. 270). Przepisy prawa rodzinnego były zmieniane: ustawą z dnia 27 czerwca 1950 r. Kodeks rodzinny (Dz. U. Nr 34, poz. 308) i ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59), ze zmianą z dnia 19 lutego 1975 r. (Dz. U. Nr 45, poz. 234),
- urodzeń – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgonów – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

8. Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

7. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- *separations* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used). Separations as a legal institution were introduced in Poland on 15th December 1999 on the basis of the Act from 21st May 1999 – change of Family and Tutelary Code, Civil Code, Civil Procedure Code and other acts (Journal of Law, No. 52, item 532),
- *divorces* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken). Divorces as a legal institution were introduced in Poland on 1st January 1946 on the basis of the Act from 25th September 1945 – Marriage Law (Journal of Law, No. 48, item 270). The regulations of the family law were changed: by the Act from 27th June 1950 – Family Code (Journal of Law, No. 34, item 308) and by the Act from 25th February 1964 – Family and Tutelary Code (Journal of Law, No. 9, item 59), with change from 19th February 1975 (Journal of Law, No. 45, item 234),
- *births* – according to the mother's place of permanent residence,
- *deaths* – according to the place of permanent residence of the deceased.

8. The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24th July 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym, do których należą: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów i Kościół Zielonoświątkowy.

9. Żywe urodzenie jest to całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki noworodka (niezależnie od czasu trwania ciąży), który po takim wydaleniu lub wydobyciu oddycha bądź wykazuje jakiegokolwiek inne oznaki życia, jak: czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli (mięśni szkieletowych) bez względu na to, czy sznur pępowiny został przecięty lub łożysko zostało oddzielone; każdy taki noworodek jest uważany za żywo urodzonego.

10. W sprawozdawczości statystycznej jako urodzenia pochodzące z roku sprawozdawczego przyjmuje się urodzenia zarejestrowane w danym roku, w tym urodzenia, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych (po 20 maja 2002 r., tj. po przeprowadzeniu NSP 2002), ale zarejestrowane w roku sprawozdawczym. Podziału na **urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie** dokonuje urząd stanu cywilnego zgodnie ze stanem faktycznym ustalonym na podstawie przepisu art. 62 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r., Dz. U. Nr 9, poz. 59).

11. Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

12. Współczynniki reprodukcji ludności zdefiniowano następująco:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;

The religious marriages may be contracted only in ten Churches and Religious Association: Catholic Church, Polish Autocephalous Orthodox Church, Evangelical Church of the Augsburg Confession, The Evangelical-Reformed Church, United Methodist Church, The Baptist Union of Poland, The Seventh-day Adventist Church, Polish Catholic Church, The Union of Jewish Communities, The Old Catholic Mariavite Church and Pentecostal Church.

9. Live birth is the complete expulsion or extraction from its mother of an infant (irrespective of the pregnancy duration), which after such separation, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or definite movement of voluntary muscles, whether or not the umbilical cord has been cut or the placenta was attached; each such a new born infant is considered as live born.

10. In the statistic reporting births from the reporting year are assumed as registered births in a given year, in which births, that took place in former years (after 20th May 2002, i.e. after conducting the 2002 National Census) but registered in the reporting year. Civil status office divides the **births on legitimates and illegitimates** in accordance with the factual status fixed on the basis of art. 62 § 1 of the Family and Tutelary Code (the Act from 25th February 1964, Journal of Law, No. 9, item 59).

11. Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

12. Reproduction rates are defined as follows:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant;

- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym (15–49 lat) będzie rodzić z taką częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności);
- **współczynnik reprodukcji netto** przedstawia liczbę córek przypadających na kobietę (przy założeniach jak w przypadku współczynnika reprodukcji brutto), z wyeliminowaniem córek, które – jak wynika z aktualnych tablic trwania życia – nie dożyją do wieku swoich matek. Współczynnik ten wyraża stopień zastępowania pokoleń matek przez córki.

13. Współczynnik dynamiki demograficznej jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

14. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

15. Niemowlęta to dzieci w wieku poniżej 1 roku.

16. Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym o zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

17. Przy opracowywaniu danych o **zgonach według przyczyn** przyjęto wyjściową przyczynę zgonów. Za przyczynę wyjściową uważa się chorobę stanowiącą początek okresu chorobowego, który doprowadził do zgonu, albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon. Dane dotyczące zgonów według przyczyn podano zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych – X Rewizja” obowiązującą od 1 stycznia 1997 r.

18. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w danym wieku, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

19. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

– **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age (15–49) will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates);

– **net reproduction rate** refers to the number of daughters per a woman (according to the assumptions as in case of gross reproduction rate), but excluding these daughters, which – according to the current life table – will not survive the age of their mothers. This rate shows the degree of generation's replacement of mothers by daughters.

13. Demographic dynamics rate is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

14. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

15. Infant is a child under the age of 1 year.

16. Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

17. Compiling data on **causes of deaths**, an initial cause of death was assumed. An initial cause of death is defined as a disease that occurred at the beginning of an illness period and led to death or as an injury or poisoning that resulted in death. Data on causes of deaths are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, tenth Revision which has been in force since 1st January 1997.

18. Expectancy of life expresses average number of years that a person in a given age shall survive assuming a steady level of mortality in the period for which the table of the expectation of life was worked out.

19. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, outflow – registration of departure from permanent residence.

20. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

21. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności **w podziale terytorialnym** obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

22. Liczbę ludności na 1 km² w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono, w celu uzyskania dokładniejszego wyniku, na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

23. W stosunku do obowiązującej klasyfikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów; listę tych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

20. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

21. Rates concerning vital statistics and migration of the population **according to territorial division** were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

22. In order to receive more precise results, the number of population per 1 km² in the breakdown of units of territorial division was calculated on the basis of data concerning an area measured in hectares.

23. In some cases abbreviations of the classification levels have been used; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych;
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism;</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe;
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities;</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane.
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified.</i>

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

Stan i struktura ludności

W końcu 2009 r. w województwie wielkopolskim mieszkało 3408281 osób. W skali roku liczba ludności zwiększyła się o 10,7 tys., tj. o 0,3%. Pod względem liczby ludności Wielkopolska z udziałem 8,9% utrzymuje się na 3. miejscu w kraju po województwach mazowieckim (13,7%) i śląskim (12,2%). Na 1 km² powierzchni przypada tu średnio 114 osób, przy przeciętnej dla Polski 122 osoby na km². Pod względem gęstości zaludnienia województwo wielkopolskie zajmuje miejsce 9.

Większość ludności Wielkopolski zamieszkuje miasta. Pomimo systematycznego spadku udziału (na rzecz mieszkańców wsi), w 2009 r. ludność miejska stanowiła 56,1%, tj. o 0,3 pkt. mniej niż w 2008 r. (w kraju 61,0%; spadek o 0,1 pkt.). Liczba mieszkańców wielkopolskich wsi w ciągu roku zwiększyła się o 0,9%, a ich udział wzrósł o 0,3 pkt. do 43,9% (w kraju zanotowano w tym czasie wzrost populacji na wsi, odpowiednio o 0,3% i o 0,1 pkt. do 39,0%).

W strukturze ludności według płci w województwie wielkopolskim nieznacznie przeważają kobiety. Podobnie jak przed rokiem, w 2009 r. ich udział kształtował się na poziomie 51,5% (w kraju 51,7%), a współczynnik feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, wyniósł 106 (wobec 107 w kraju). W wielkopolskich miastach przewaga liczebna kobiet była większa; na 100 mężczyzn przypadało tam przeciętnie 111 kobiet, podczas gdy na wsi utrzymywał się stan bliski równowadze płci (101 kobiet na 100 mężczyzn). Największe wartości współczynnik feminizacji osiągnął w miastach na prawach powiatu: w Poznaniu na 100 mężczyzn przypadało 115 kobiet, w Kaliszu – 114, w Lesznie – 111 oraz w Koninie – 110. Najbardziej wyrównane pod względem proporcji płci są powiaty grodziski i leszczyński, gdzie na 100 mężczyzn przypadało 101 kobiet. Przewaga liczebna kobiet wzrasta z wiekiem. O ile w przedziale wiekowym od 0 do 40 lat na 100 mężczyzn w Wielkopolsce przypadało średnio 96 kobiet, to powyżej 80 roku życia było ich ponad 2-krotnie więcej niż mężczyzn.

Mediana wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego w 2009 r. wynosiła 36,3 lat, przy czym wiek środkowy kobiet był wyższy niż mężczyzn (38,1 lat wobec 34,7 lat). Mediana wieku ludności miejskiej była średnio o 3,1 lat wyższa niż mieszkańców wsi (37,7 lat wobec 34,6 lat). W 8 powiatach wiek środkowy był wyższy niż przeciętnie w Wielkopolsce. Największą wartość przyjmował on: w Kaliszu (39,9 lat), w Koninie (39,2 lat) i w Poznaniu (38,5 lat), natomiast najmniejszą w powiecie grodzkim (33,8 lat).

W województwie wielkopolskim, podobnie jak w kraju, obserwuje się systematyczne przesunięcia w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. W 2009 r. udział ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się w ciągu roku o kolejne 0,3 pkt. do 15,0%, przy wzroście liczebności tej grupy o 2,3% (w kraju 16,5%; wzrost, odpowiednio: o 0,3 pkt. i o 1,9%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się w tym czasie o 0,3 pkt. do 20,0%, przy spadku liczebności o 1,2% (w kraju 18,9%; spadek, odpowiednio: o 0,4 pkt. i o 1,6%). Ludność w wieku produkcyjnym (kobiety od 18 do 59 lat, mężczyźni od 18 do 64 lat) w 2009 r., podobnie jak w roku poprzednim, stanowiła 65,0%, a liczebność tej grupy w ciągu roku wzrosła o 0,3% (w kraju 64,5%; odpowiednio: bez zmian w stosunku do 2008 r. i wzrost o 0,1%).

Obciążenie demograficzne, rozumiane jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed- i poprodukcyjnym) przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, od 2006 r. w województwie wielkopolskim utrzymuje się na poziomie 54 osób (w kraju od 2007 r. – 55 osób). Najmniejsze wartości współczynnik obciążenia demograficznego przyjął w powiecie poznańskim i w Poznaniu, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało, odpowiednio: 50 i 51 osób w wieku nieprodukcyjnym. Najbardziej „obciążone” były natomiast powiaty: kaliski, kolski, koniński i turecki, gdzie współczynnik wyniósł 58 osób.

Ruch naturalny

Na stan i strukturę ludności województwa duży wpływ mają zjawiska demograficzne określane jako ruch naturalny ludności. W 2009 r. w województwie wielkopolskim zawarto 23552 małżeństwa (o 4,5%

mniej niż w 2008 r.), zarejestrowano 40882 urodzenia żywe (o 0,1% mniej niż przed rokiem) oraz 31668 zgonów (o 1,7% więcej niż w 2008 r.).

W 2009 r. w Wielkopolsce współczynniki demograficzne liczone na 1000 ludności nie zmieniły się istotnie w porównaniu z poprzednim rokiem. Współczynnik urodzeń żywych, który w 2008 r. wynosił 12,08‰, w 2009 r. obniżył się do 12,03‰ (w kraju w tym czasie obserwowano wzrost z 10,87‰ do 10,95‰). Współczynnik zgonów wzrósł z 9,19‰ w 2008 r. do 9,32‰ w 2009 r. (w kraju wzrost z 9,95‰ do 10,09‰). Odnotowano natomiast spadek współczynnika zgonów niemowląt z 5,57‰ do 5,38‰ (w kraju z 5,64‰ do 5,57‰). Współczynnik małżeństw w 2009 r. ukształtował się na poziomie 6,93‰ wobec 7,28‰ w 2008 r. (w kraju, odpowiednio: 6,57‰ wobec 6,76‰).

Wobec zarejestrowania większej niż przed rokiem liczby zgonów oraz nieznacznie mniejszej liczby urodzeń, w 2009 r. w Wielkopolsce odnotowano niższy przyrost naturalny. Współczynnik ogółem w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł tu 2,71‰ wobec 2,89‰ w 2008 r., przy czym na wsi obniżył się z 4,12‰ do 3,40‰, podczas gdy w miastach wzrósł z 1,93‰ do 2,17‰. W niemal wszystkich powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, a ujemny wystąpił tylko w Kaliszu. W gminach wiejskich Brzeziny i Ostrowite liczba zgonów i liczba urodzeń żywych zbilansowała się. Najniższą wartość współczynnik przyrostu naturalnego przyjął w Kaliszu (-1,71‰), powiecie kolskim (+0,92‰) i Poznaniu (+1,21‰), natomiast największy przyrost (na 1000 ludności) zanotowano w powiatach: poznańskim (+5,94‰), wągrowieckim (+5,06‰) i nowotomyskim (+4,67‰). W kraju współczynnik przyrostu naturalnego był niższy aniżeli przeciętnie w Wielkopolsce i wyniósł 0,86‰ wobec 0,92‰ w 2008 r.

Małżeństwa

W 2009 r. w województwie wielkopolskim zawarto 23552 związki małżeńskie, tj. o 4,5% mniej niż przed rokiem. Na wsi spadek liczby zawieranych małżeństw był większy niż przeciętnie w województwie i wynosił 5,7% wobec 3,5% w miastach. W przeliczeniu na 1000 ludności w 2009 r. w Wielkopolsce zawarto średnio 6,93‰ małżeństw (przed rokiem 7,28‰), przy czym współczynnik ten wahał się między 5,94‰ w Kaliszu a 8,37‰ w powiecie leszczyńskim.

Najczęściej związek małżeński zawierały osoby mające wykształcenie średnie, następnie wyższe i w dalszej kolejności zasadnicze zawodowe. W 20,2% ogółu nowo zawartych małżeństw oboje małżonkowie legitymowali się średnim wykształceniem, w 19,8% – wyższym, a w 6,8% – zasadniczym zawodowym. W 12,8% małżeństw kobieta posiadała wykształcenie wyższe, zaś mężczyzna średnie, a w 10,1% małżeństw kobieta miała wykształcenie średnie, zaś mężczyzna zasadnicze zawodowe.

Najliczniejszą grupą wśród nowożeńców były osoby w wieku od 25 do 29 lat. Małżeństwa zawarte przez osoby z tej grupy wiekowej stanowiły 23,8% ogólnej liczby nowo zawartych związków (w kraju 23,3%). Najczęściej (w 69,1% zawieranych małżeństw; w kraju 68,7%) mąż był starszy od żony, przy czym w ponad połowie małżeństw (52,4%; w kraju 51,3%) różnica ta nie przekraczała 5 lat. Tylko w 12,7% nowych związków małżonkowie byli w równym wieku (podobnie jak w kraju). W województwie wielkopolskim, podobnie jak w kraju, obserwuje się przesunięcie mediany wieku nowożeńców. W 2009 r. wyniosła ona w przypadku mężczyzn 27,7 lat, a wśród kobiet 25,8 lat (w kraju odpowiednio: 27,8 lat i 25,8 lat) wobec 27,5 lat i 25,5 lat w 2008 r. W miastach wiek środkowy był wyższy i przyjmował wartości 28,4 lat dla mężczyzn i 26,4 lat dla kobiet. Natomiast mediana wieku nowożeńców zawierających związek małżeński po raz pierwszy wyniosła 27,2 lat i 25,4 lat (w kraju odpowiednio: 27,3 lat i 25,4 lat).

W blisko 70% nowo zawartych małżeństw oboje nowożeńcy posiadali aktywny status na rynku pracy, przy czym w 40,3% związków małżeńskich byli oni pracownikami najemnymi w sektorze prywatnym. W 14,6% zawartych małżeństw żona pozostawała na utrzymaniu, a w 3,9% małżeństw taka sytuacja dotyczyła męża.

Związki wyznaniowe, czyli zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego, w 2009 r. stanowiły 71,8% ogółu małżeństw nowo zawartych w Wielkopolsce, a związki cywilne 28,2% (w kraju, odpowiednio: 68,6% i 31,4%). W miastach udział małżeństw wyznaniowych wynosił 67,5%, natomiast na wsi – 77,2% (w kraju, odpowiednio: 63,7% i 76,8%). W powiecie wolsztyńskim odsetek ten sięgnął 82,3%, podczas gdy w Poznaniu wynosił 62,5%.

Rozwody

W 2009 r. w województwie wielkopolskim rozwiódło się 5057 par małżeńskich, tj. o 620 (o 10,9%) mniej niż w 2008 r. Wskaźnik przeprowadzonych rozwodów w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł 1,49‰ (1,68‰ przed rokiem), a biorąc pod uwagę tylko ludność w wieku 20 lat i więcej – 1,94‰ (2,19‰ w 2008 r.). Na 1000 zawartych małżeństw przypadało średnio 215 rozwodów (230 w 2008 r.). *W kraju wskaźniki te wyniosły, odpowiednio: 1,71‰, 2,20‰ i 261 (wobec 1,72‰, 2,21‰ i 254 w 2008 r.).* Zdecydowanie więcej rozpadów związków odnotowano w miastach (73,7% ogólnej liczby rozwodów; w kraju 78,7%). Wskaźnik rozwodów na 1000 ludności wynosił tu 1,96‰ wobec 0,89‰ na wsi (w kraju 2,22‰ w miastach wobec 0,90‰ na wsi), a biorąc pod uwagę ludność w wieku 20 lat i więcej – 2,47‰ wobec 1,21‰ (w kraju 2,77‰ wobec 1,20‰). Na 1000 zawartych małżeństw w miastach przypadały średnio 283 rozwody, na wsi – 128 (w kraju, odpowiednio: 337 i 137).

Najwięcej rozwodów – w przeliczeniu na 1000 ludności – zarejestrowano w Lesznie (2,73‰), powiecie pilskim (2,38‰), Kaliszu (2,27‰) oraz w Koninie (2,23‰), natomiast stosunkowo najmniej orzeczeń rozwodowych wystawiono w powiatach: grodziskim (0,72‰), kaliskim (0,77‰), konińskim (0,81‰) i wolsztyńskim (0,85‰).

Pozwy rozwodowe częściej wnoszą kobiety. W 2009 r. z powództwa żony orzeczono 68,1% rozwodów wobec 67,5% przed rokiem (w kraju udział ten kształtował się na poziomie 67,5%). Najczęstszymi przyczynami rozwodów były: niezgodność charakterów (34,7% orzeczonych rozwodów), niedochowanie wierności małżeńskiej (10,0%) oraz nadużywanie alkoholu (6,2%), a także dłuższa nieobecność (2,1%) i nieporozumienia na tle finansowym (2,1%). W 76,0% ogółu rozwodów nie orzeczono o winie, w 17,3% winę orzeczono po stronie męża, w 3,4% spraw – po obu stronach, a w 3,3% – po stronie żony. Najczęściej rozwodzą się małżeństwa z 1 dzieckiem (39,8% ogólnej liczby rozwodów) oraz bezdzielne (37,0%). W 2009 r. przeciętna liczba dzieci w rozwiedzionych małżeństwach (uwzględniając tylko małżeństwa z dziećmi) wynosiła 1,46, przy czym była ona nieco wyższa na wsi (1,55 wobec 1,42 w miastach). Najczęściej wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi sąd powierza matce (w blisko 82% rozwodów małżeństw posiadających wspólne małoletnie dziecko na utrzymaniu), znacznie rzadziej razem matce i ojcu (11,1%) czy też tylko ojcu (4,8%). Łączna wartość zasądzonych alimentów w 2009 r. zamknęła się kwotą 1799,9 tys. zł, a przeciętna wysokość przyznanych w sprawie alimentów wyniosła 604 zł, czyli o 30 zł więcej niż w 2008 r. Najwięcej, bo 21,5% wszystkich orzeczeń rozwodowych w 2009 r. w województwie wielkopolskim dotyczyło małżeństw, których okres trwania wynosił od 5 do 9 lat. Najczęściej wniosek o orzeczenie rozwodu składały osoby w wieku od 30 do 34 lat (11,1% wszystkich rozwodów).

W 2009 r. w województwie wielkopolskim orzeczono prawomocnie 274 separacje, tj. o 14,1% mniej niż przed rokiem (w kraju o 14,7% mniej niż w 2008 r.). W przeliczeniu na 100 tys. ludności w wieku 20 lat i więcej wskaźnik separacji wyniósł 10,49 (w kraju 10,86). Więcej separacji przeprowadzono w miastach niż na wsi, odpowiednio: 12,07 separacji na 100 tys. ludności w wieku 20 lat i więcej wobec 8,33 (w kraju, odpowiednio: 12,31 w miastach wobec 8,39 na wsi).

Urodzenia

W 2009 r. w województwie wielkopolskim odnotowano łącznie 41043 urodzenia, w tym 40882 urodzenia żywe. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba urodzeń żywych zmniejszyła się o 43, tj. o 0,1% (w kraju wzrost o 0,7%). Wśród noworodków nieznacznie przeważali chłopcy (51,9%; w kraju 51,5%). Współczynnik urodzeń żywych (na 1000 ludności) w Wielkopolsce w 2009 r. wyniósł 12,03‰ (w kraju 10,95‰), przy czym w przypadku chłopców osiągnął 12,86‰ (w kraju 11,66‰), a dziewczynek – 11,24‰ (w kraju 10,27‰). Na wsi współczynniki urodzeń żywych kształtowały się nieco wyżej, odpowiednio: 12,50‰; 13,02‰ dla chłopców; 11,99‰ dla dziewczynek (w kraju, odpowiednio: 11,44‰; 11,85‰; 11,05‰). Stosunkowo najwięcej urodzeń odnotowano w powiatach wągrowieckim (gdzie współczynnik wyniósł 13,99‰) oraz nowotomyskim (13,54‰), a najmniej w Kaliszu (9,54‰) i Koninie (10,13‰). Wśród urodzeń przeważają pojedyncze; w 2009 r. w województwie wielkopolskim odnotowano ich 39777, co stanowiło 97,3% wszystkich urodzeń żywych (w kraju 97,5%). Z ciąż bliźniaczych urodziło

się w tym czasie 1068 dzieci (o 17 urodzeń żywych więcej niż w 2008 r.), a z trojacznych – 33 dzieci (tj. o 2 więcej niż w 2008 r.). Chociaż zdecydowaną większość urodzeń rejestruje się jako małżeńskie (w 2009 r. w województwie wielkopolskim ich udział wyniósł 78,8%; w kraju 79,8%), to obserwuje się jednak systematyczny wzrost odsetka urodzeń pozamałżeńskich. W 2009 r. w Wielkopolsce ze związków pozamałżeńskich urodziło się 21,2% dzieci wobec 20,2% przed rokiem (w kraju, odpowiednio: 20,2% wobec 19,9%).

Kobiety najczęściej rodzą między 25 a 29 rokiem życia, jednak granica wieku zmienia się w zależności od wykształcenia. Wiek środkowy matek w 2009 r. w województwie wielkopolskim wynosił 28,1 lat (w kraju 28,3 lat), przy czym w przypadku kobiet posiadających wyższe wykształcenie mediana przesunęła się do 29,5 lat (w kraju 29,7 lat), a dla kobiet z wykształceniem podstawowym wynosiła 26,8 lat (w kraju 26,3 lat). Matki z grupy wiekowej od 25 do 29 lat w 2009 r. urodziły łącznie 15709 dzieci, czyli 38,4% ogółu żywo urodzonych (w kraju 36,9%), a płodność, mierzona relacją liczby urodzeń żywych do 1000 kobiet, wyniosła w tej grupie 105,93 (w kraju przeciętnie 95,96). Najwyższy wskaźnik płodności zanotowano w powiatach wolsztyńskim (126,65 urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku 25–29 lat) i tureckim (125,49), a najniższy w Poznaniu (83,01) i powiecie szamotulskim (94,77). Wśród kobiet z wykształceniem wyższym odsetek urodzeń żywych w grupie wiekowej od 25 do 29 lat wyniósł 47,6%, a w przedziale od 30 do 34 lat – 34,6% (w kraju, odpowiednio: 46,2% i 35,3%). Kobiety z wykształceniem policealnym, średnim, zasadniczym zawodowym oraz podstawowym najczęściej rodziły między 25 a 29 rokiem życia (odpowiednio: 38,3% ogółu urodzeń żywych, 37,3%, 34,0% i 26,6%; w kraju, odpowiednio: 37,2%, 34,9%, 31,2% i 25,5%) oraz między 20 a 24 rokiem życia (odpowiednio: 28,6%, 30,4%, 26,2% i 24,7%; w kraju, odpowiednio: 24,4%, 32,1%, 23,2% i 26,2%).

W 2009 r. w województwie wielkopolskim współczynnik dzietności, określający liczbę dzieci, którą urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego wynosił 1,48 (w kraju 1,40). Oznacza on, że na 10 kobiet w wieku 15–49 lat przypadało średnio 15 urodzonych dzieci. Poziom notowanej reprodukcji nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń, gdyż współczynnik ten jest niższy o ok. 0,6–0,7 pkt. od wielkości optymalnej wskaźnika korzystnego dla stabilnego rozwoju demograficznego (2,10–2,15). Współczynnik reprodukcji netto, wyrażający stopień zastępowania pokoleń matek przez córki, wyniósł 0,71 (w kraju 0,68), co oznacza że na 10 kobiet w wieku rozrodczym przypadało średnio 7 córek (nie wliczając w to córek, które nie dożyją do wieku swoich matek). Współczynnik dynamiki demograficznej przedstawiający relację liczby urodzeń żywych do liczby zgonów ukształtował się na poziomie 1,29 wobec 1,31 przed rokiem (w kraju 1,08).

Zgony

W 2009 r. w województwie wielkopolskim zanotowano 31668 zgonów, tj. o 1,7% więcej niż przed rokiem. Współczynnik zgonów na 1000 ludności przeciętnie w Wielkopolsce wyniósł 9,32‰, czyli o 0,13‰ więcej niż przed rokiem (w kraju 10,09‰ wobec 9,95‰ w 2008 r.). W przypadku mężczyzn współczynnik był wyższy i kształtował się na poziomie 10,06‰ (w kraju 11,06‰) wobec 8,62‰ dla kobiet (w kraju 9,18‰). Stosunkowo największą umieralność w 2009 r. odnotowano w Kaliszu, gdzie na 1000 ludności przypadło 11,25‰ zgonów oraz w powiecie kolskim (10,82‰ zgonów), natomiast najniższą wartość współczynnik zgonów przyjął w powiecie poznańskim (7,15‰ zgonów na 1000 ludności) i w Koninie (8,15‰ zgonów). Liczba zgonów wyraźnie wzrasta po 70. roku życia. W przedziale „70 lat i więcej” mieści się 61,3% ogólnej liczby zgonów w województwie wielkopolskim, a w przypadku kobiet udział ten sięga 74,5%. Dla mężczyzn granica wieku przebiega wcześniej; liczba zgonów po 70. roku życia stanowi blisko połowę (49,4%) wszystkich zgonów zarejestrowanych wśród mężczyzn, natomiast 38,2% zgonów notuje się między 50. a 69. rokiem życia (dla porównania, zgony kobiet z tego przedziału wiekowego stanowią 20,2%). Do najczęstszych przyczyn zgonów w województwie wielkopolskim należą choroby układu krążenia oraz nowotwory. W 2008 r. choroby układu krążenia doprowadziły do 43,7% zgonów. W przeliczeniu na 10 tys. ludności przypadało 40,2 zgonów spowodowanych tą przyczyną (podobnie wśród mężczyzn i kobiet, odpowiednio: 38,4 i 41,8 zgonów). Częściej niż przeciętnie w województwie były one przyczyną zgonów m. in. w powiatach ostrzeszowskim (53,0 zgonów na 10 tys. ludności) i kolskim (48,6 zgonów).

Udział zgonów wskutek chorób nowotworowych w 2008 r. w Wielkopolsce ukształtował się na poziomie 26,7%. Na 10 tys. ludności przypadało przeciętnie 24,5 zgonów wywołanych tą przyczyną. Wśród mężczyzn wskaźnik był wyższy i wyniósł 28,4 zgonów na 10 tys. ludności wobec 20,9 zgonów wśród kobiet. Częściej niż przeciętnie w województwie nowotwory były przyczyną zgonów w Kaliszu (29,4 zgonów na 10 tys. ludności; w przypadku mężczyzn 30,3 zgonów) i w Poznaniu (odpowiednio: 29,1 i 32,7 zgonów).

W 2009 r. w województwie wielkopolskim zanotowano 220 zgonów niemowląt, o 8 mniej niż w 2008 r. Współczynnik liczony na 1000 urodzeń żywych wyniósł 5,38‰ wobec 5,57‰ przed rokiem (w kraju 5,57‰ wobec 5,64‰). Nieco częściej umierały dziewczynki (5,54‰ wobec 5,24‰ w przypadku chłopców), więcej zgonów niemowląt odnotowano na wsi (średnio 6,15‰ zgonów na 1000 urodzeń żywych wobec 4,74‰ w miastach). W 2009 r. stosunkowo największą umieralność wśród niemowląt zanotowano w powiatach: grodziskim (10,54‰), kępińskim (9,48‰) i konińskim (9,45‰), a najmniejszą w powiatach: wągrowieckim (2,08‰), kolskim (2,87‰), słupeckim (2,95‰) i leszczyńskim (2,98‰). W powiecie średzkim nie odnotowano zgonów niemowląt. Na utratę życia najbardziej narażone są noworodki do pierwszego tygodnia; w 2009 r. 55,0% wszystkich zgonów niemowląt w Wielkopolsce nastąpiło w ciągu pierwszych siedmiu dni życia (w kraju 54,4%).

W województwie wielkopolskim w 2009 r. średnia długość trwania życia mężczyzn wynosiła 72,0 lat wobec 71,8 lat w 2008 r. Przeciętne dalsze trwanie życia kobiet było o 7,9 lat dłuższe niż mężczyzn (79,9 lat, podobnie jak przed rokiem). Na wsi ta różnica jest jeszcze większa i wynosi 8,3 lat wobec 7,7 lat w miastach. W Wielkopolsce zarówno mężczyźni, jak i kobiety żyją dłużej w miastach niż na wsi (odpowiednio: 72,5 lat i 71,3 lat oraz 80,2 lat i 79,6 lat), natomiast w kraju mężczyźni przeciętnie żyją dłużej w miastach (71,9 lat wobec 71,0 lat na wsi), a wśród kobiet jest odwrotnie – mieszkanki wsi żyły 80,2 lat, czyli o 0,2 lat dłużej niż kobiety w miastach.

Migracje

Czynnikami wpływającymi na spadek lub przyrost ludności na danym terenie są także migracje, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju i województwa – jak i zagraniczne. W 2009 r. poza granicami Polski osiedliło się na stałe 1183 mieszkańców województwa wielkopolskiego, tj. o 22,1% mniej niż przed rokiem. Z zagranicy przybyło w tym czasie do Wielkopolski 899 osób (o 39,8% więcej niż w 2008 r.).

W ramach wewnętrznego ruchu wędrownego, w miastach województwa wielkopolskiego w 2009 r. zanotowano napływ migracyjny obejmujący 18639 osób, a na wsi – 23384 osoby. Odływ migracyjny w miastach Wielkopolski dotyczył 23865 osób, z których 15067 wyprowadziło się na wieś. Ze wsi wymeldowało się w tym czasie 16306 osób, a 9181 spośród nich przeniósł się do miast. Saldo migracji w ruchu wewnętrznym wyniosło 1852 osoby (wobec 2004 w 2008 r.), przy czym w miastach – ze względu na większy odływ ludności – miało ono wartość ujemną (-5226). W przeliczeniu na 1000 ludności współczynnik salda migracji wewnętrznej w województwie wielkopolskim ukształtował się na poziomie +0,54‰ (wobec +0,59‰ w 2008 r.), przy czym w miastach przyjął on wartość ujemną -2,75‰ (wobec -2,77‰ w 2008 r.), podczas gdy na wsi wyniósł +4,73‰ (+4,91‰ przed rokiem). Wliczając migrację zewnętrzną, saldo migracji stałej w 2009 r. wyniosło, odpowiednio: +0,46‰, -2,92‰ i +4,76‰ (wobec +0,33‰, -3,14‰ i +4,79‰ w 2008 r.). W kraju saldo migracji liczone na 1000 ludności miało wartość ujemną i kształtowało się na poziomie -0,03‰ (wobec -0,39‰ przed rokiem). W gminach miejsko-wiejskich Bojanowo i Witkowo, w gminie wiejskiej Malanów oraz w obszarze wiejskim gminy Sieraków napływ i odływ migracyjny ludności zbilansował się. Największy napływ migracyjny zanotowano w powiecie poznańskim (9980 osób), a największy odływ – w Poznaniu (7729 osób). Stosunkowo duża była w tych powiatach także różnica między napływem a odpływem w ruchu wewnętrznym (odpowiednio: +5899 i -2604). Uwzględniając migracje zagraniczne, saldo migracji stałej wyniosło w powiecie poznańskim +5916, natomiast w Poznaniu -2871, co w przeliczeniu na 1000 ludności dało odpowiednio: +18,88‰ i -5,25‰ (niższy wskaźnik miał tylko Konin (-6,29‰)).

As of 31 XII

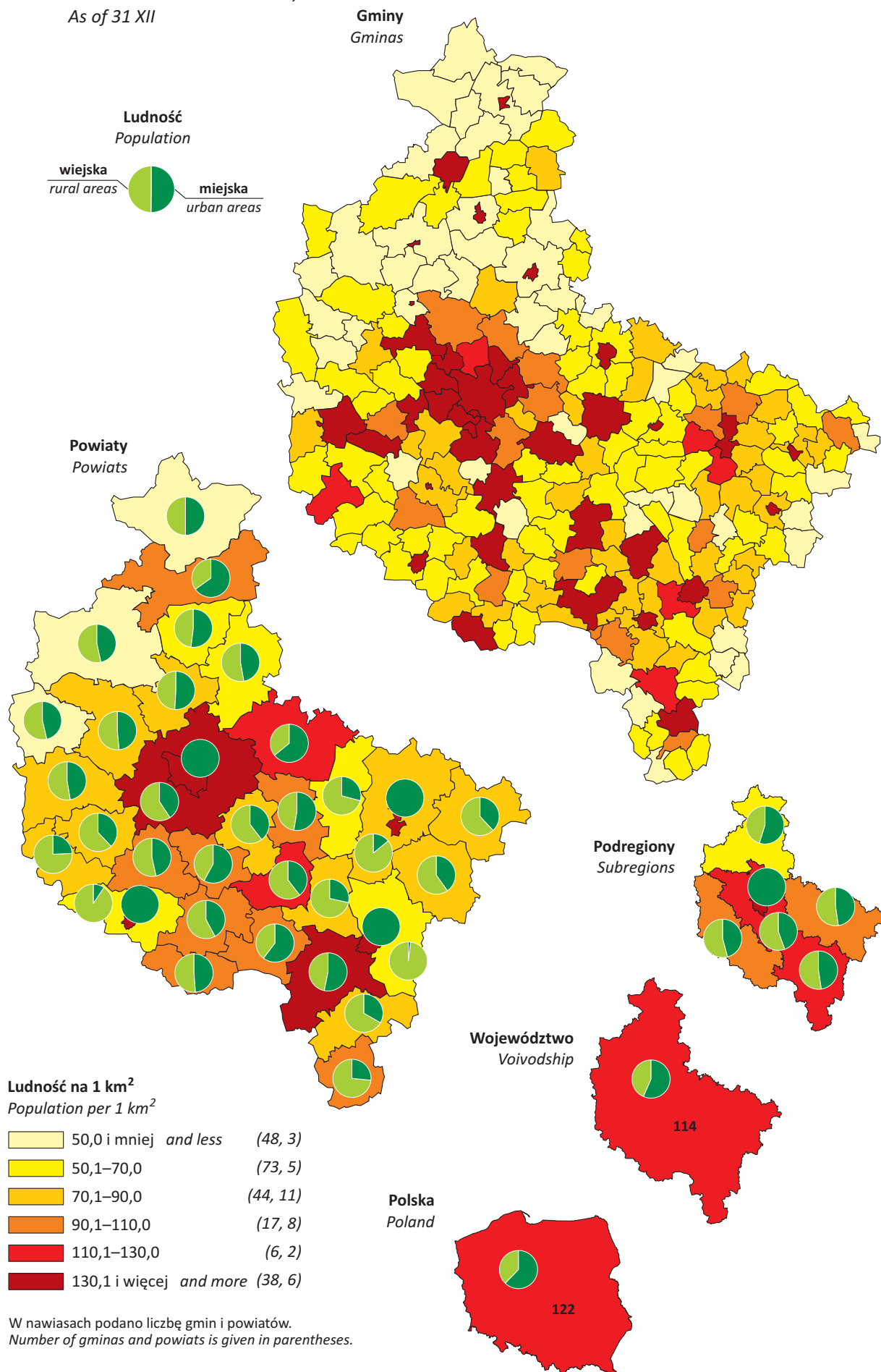

Ryc. 2. LUDNOŚĆ WEDŁUG GMIN, POWIATÓW I PODREGIONÓW 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY GMINAS, POWIATS AND SUBREGIONS IN 2009

As of 31 XII

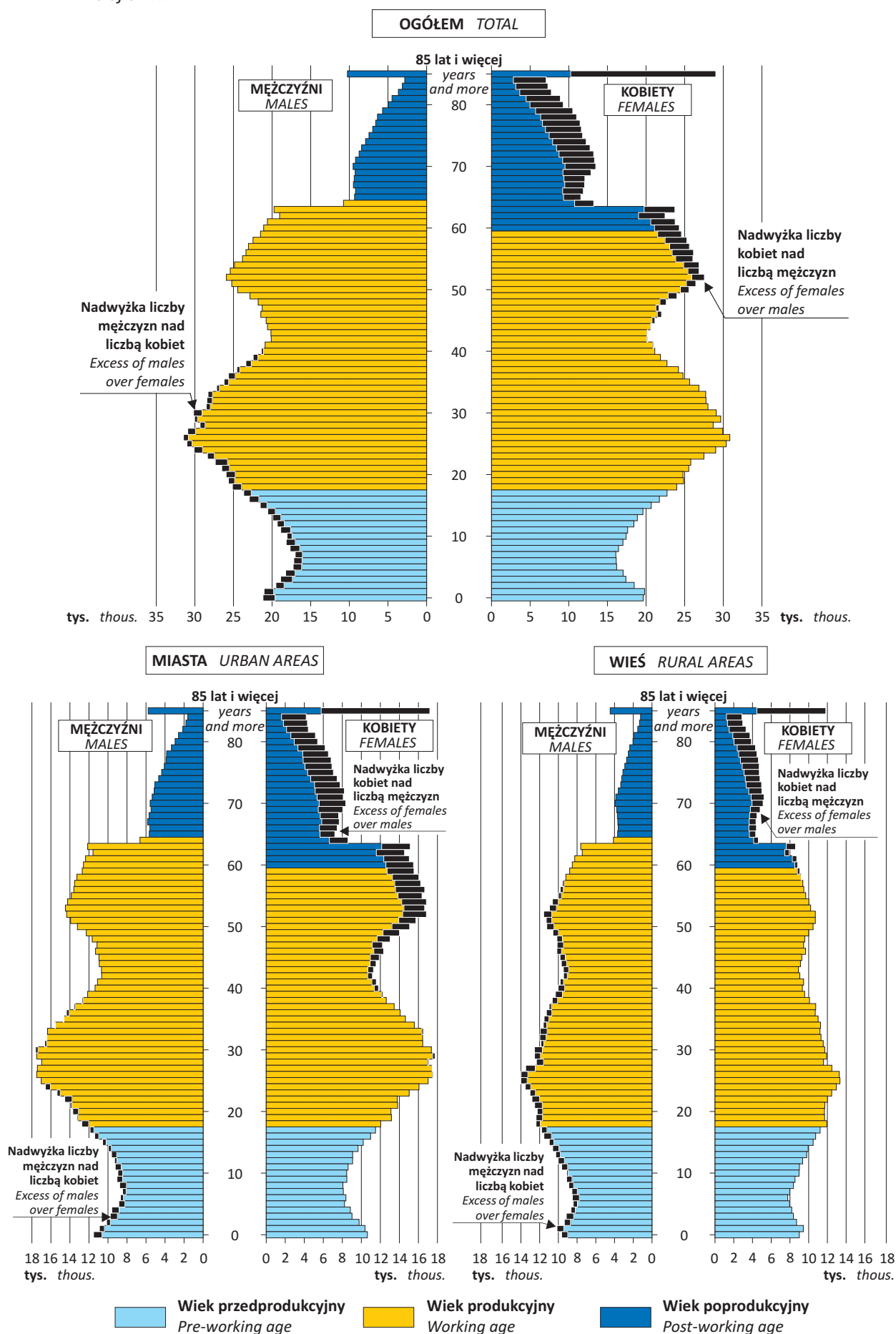

Ryc. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2009

As of 31 XII

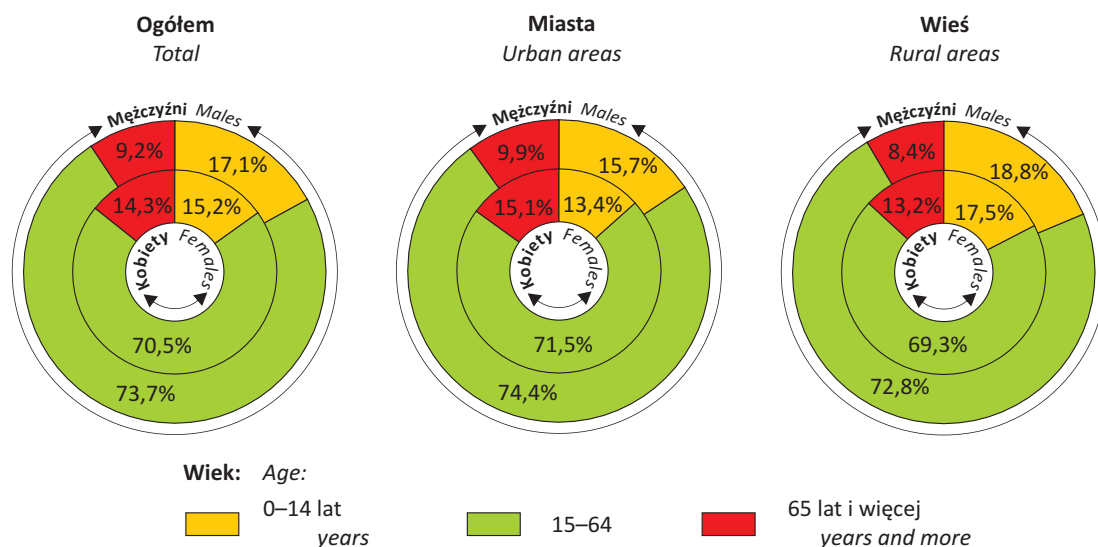

Ryc. 4. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND BIOLOGICAL GROUPS OF AGE IN 2009

As of 31 XII

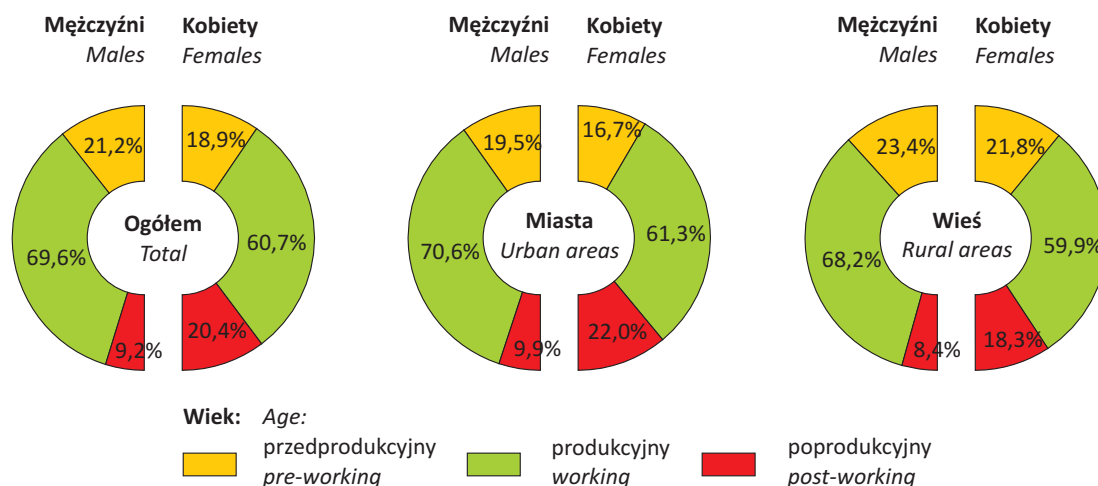

Ryc. 5. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND ECONOMIC GROUPS OF AGE IN 2009

As of 31 XII

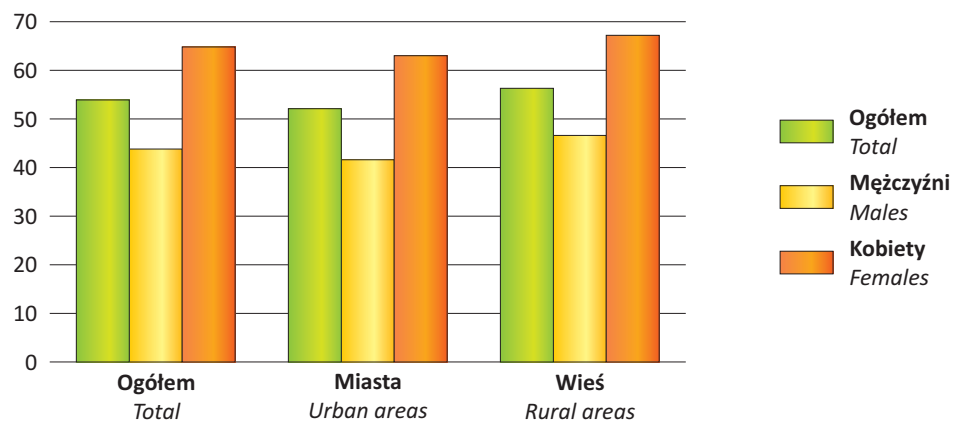

Ryc. 6. LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG PŁCI W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE BY SEX IN 2009

As of 31 XII

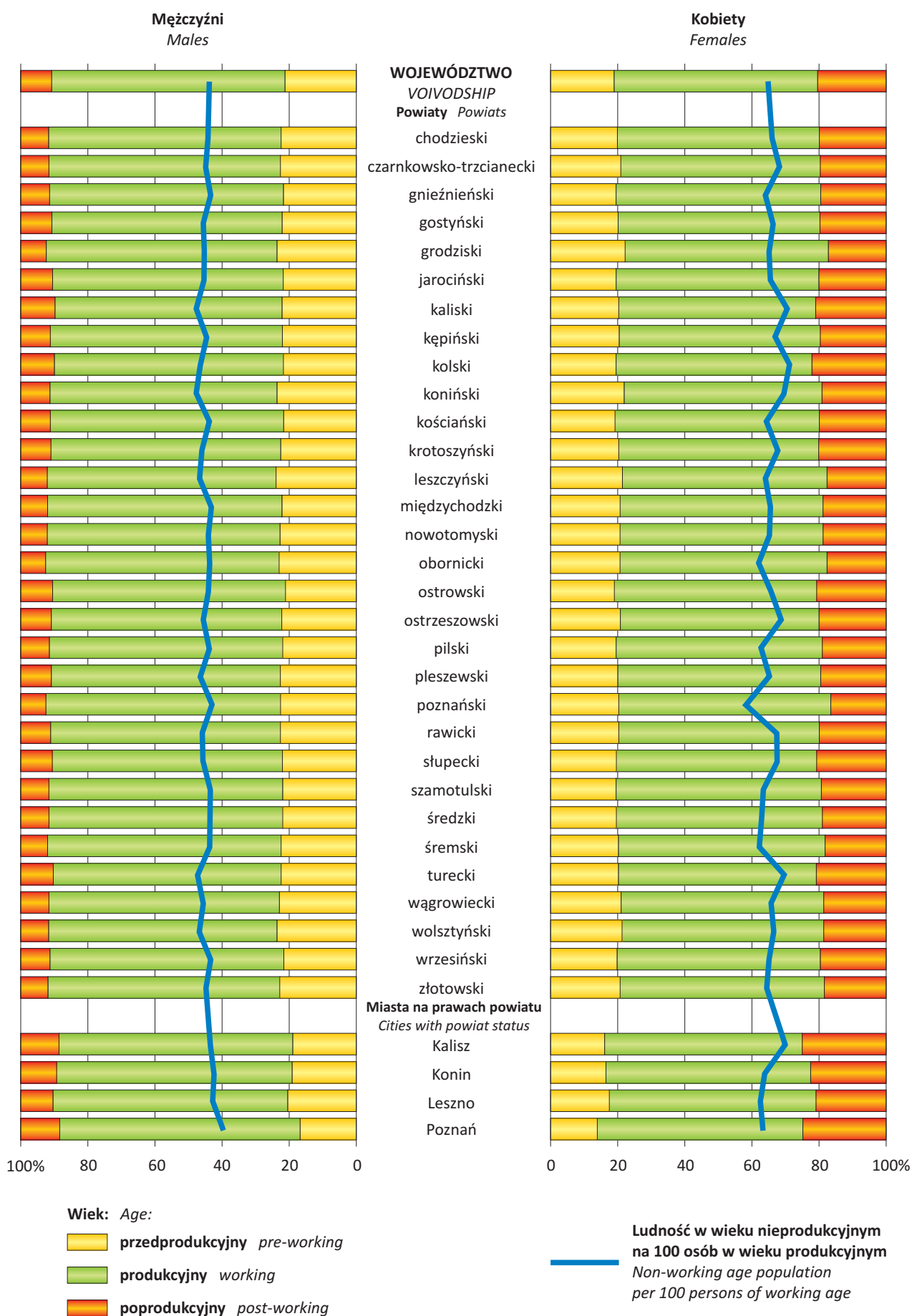

Ryc. 7. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX, ECONOMIC GROUPS OF AGE AND POWIATS IN 2009

As of 31 XII

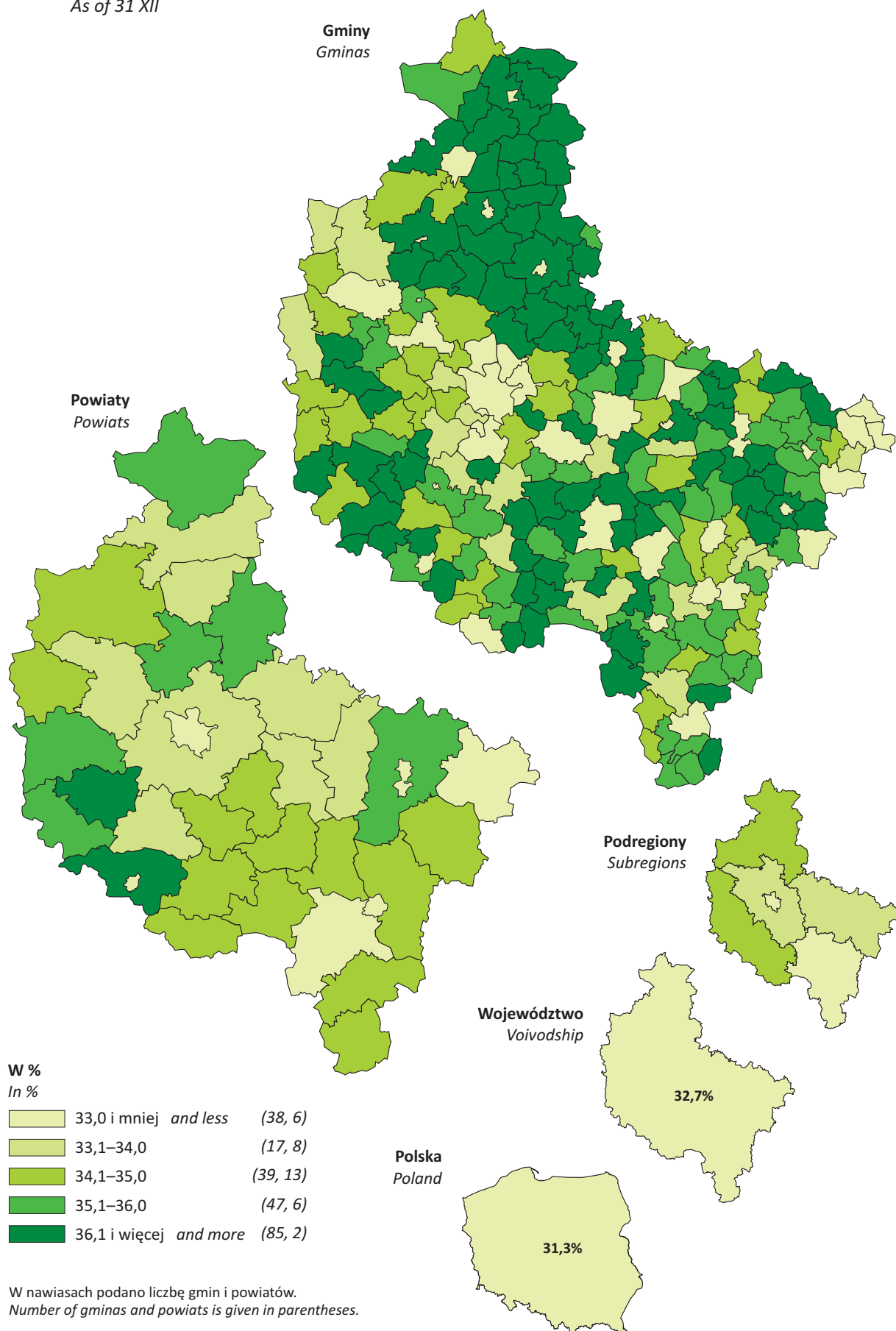

Ryc. 8. LUDNOŚĆ W WIEKU 25 LAT I MNIEJ W % LUDNOŚCI OGÓŁEM WEDŁUG GMIN, POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION AGED 25 AND LESS IN % OF TOTAL POPULATION BY GMINAS, POWIATS AND SUBREGIONS IN 2009

As of 31 XII

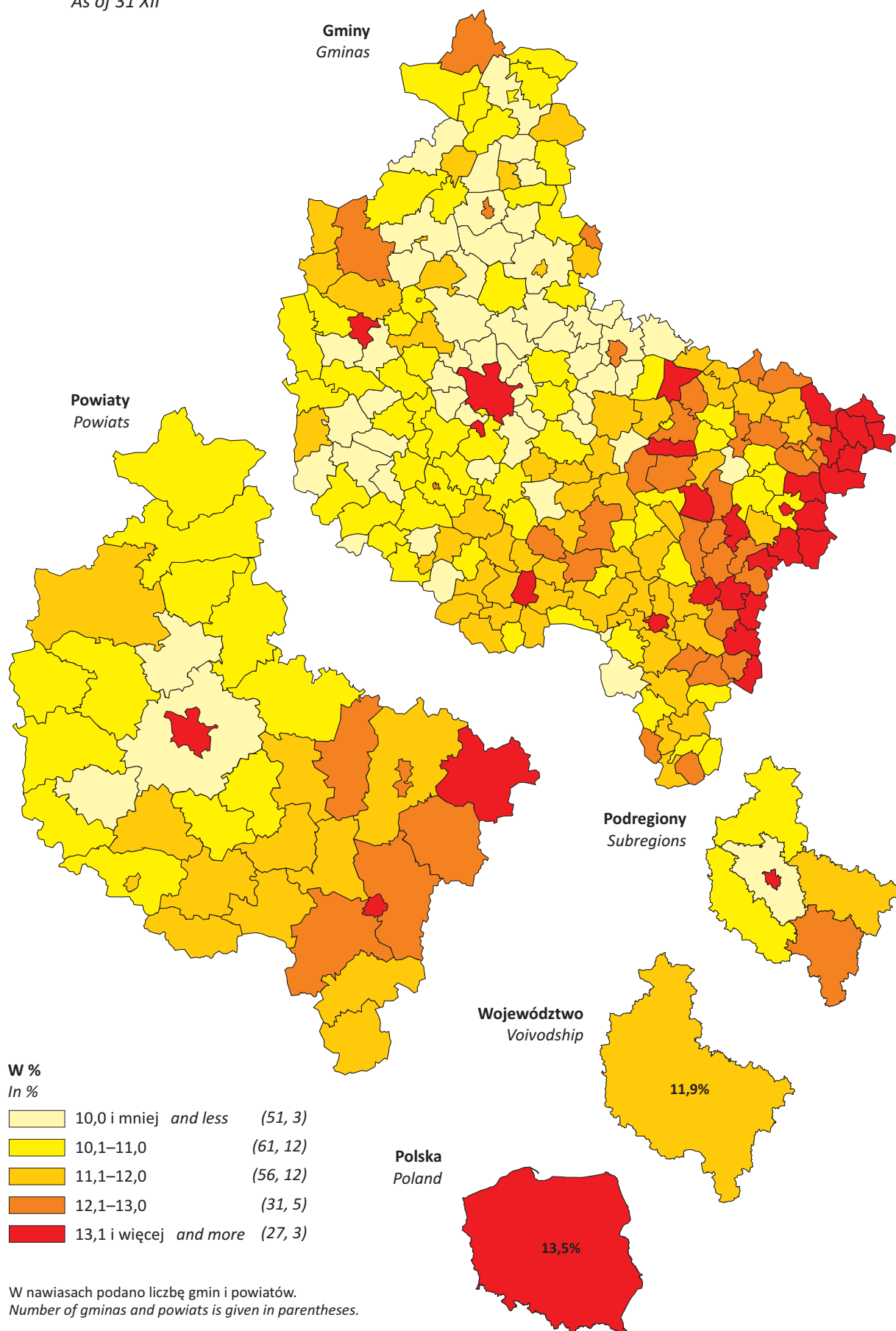

Ryc. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W % LUDNOŚCI OGÓŁEM WEDŁUG GMIN,
POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2009 R.

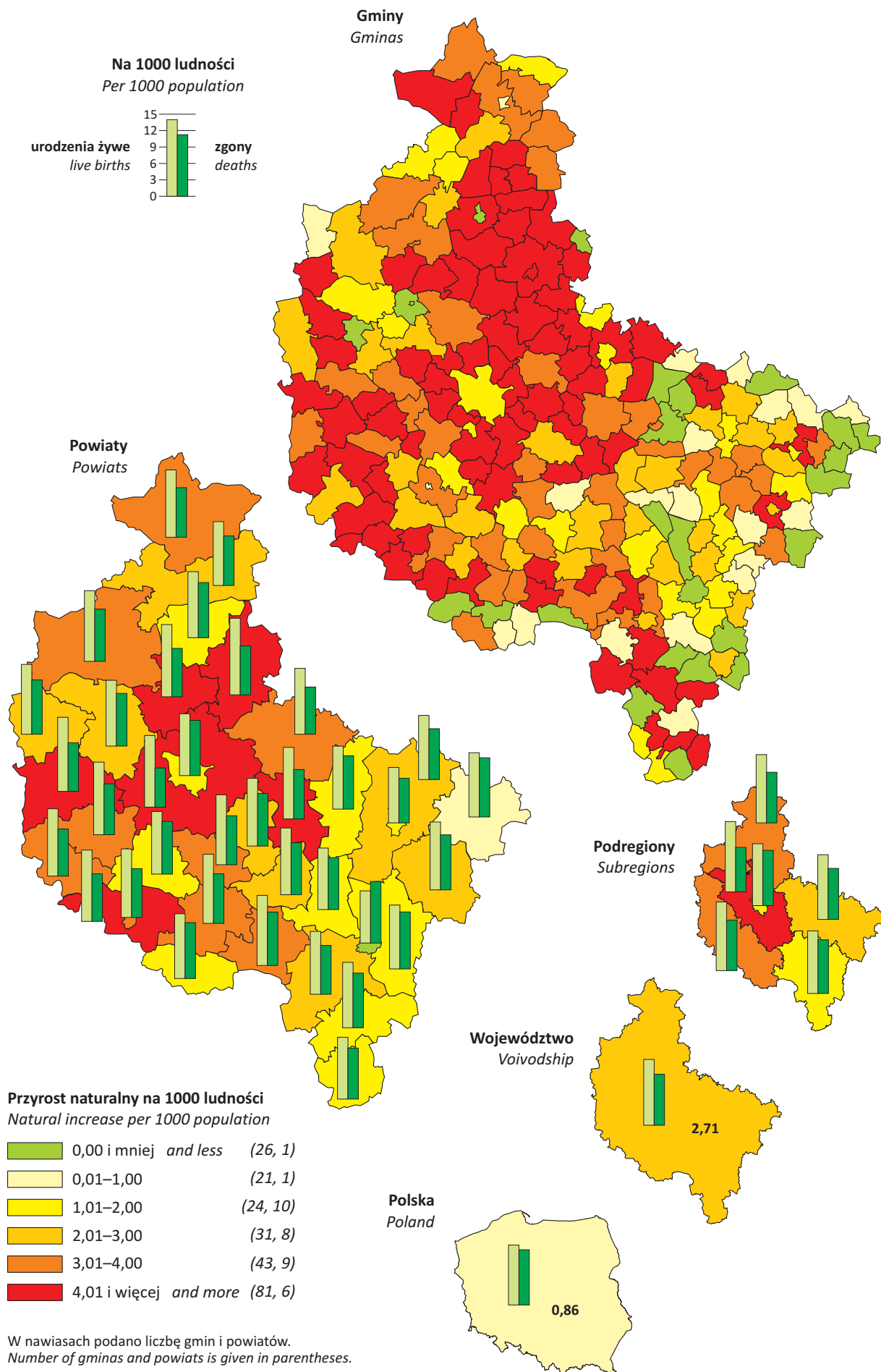
Stan w dniu 31 XII

POPULATION AGED 65 AND MORE IN % OF TOTAL POPULATION BY GMINAS, POWIATS
AND SUBREGIONS IN 2009

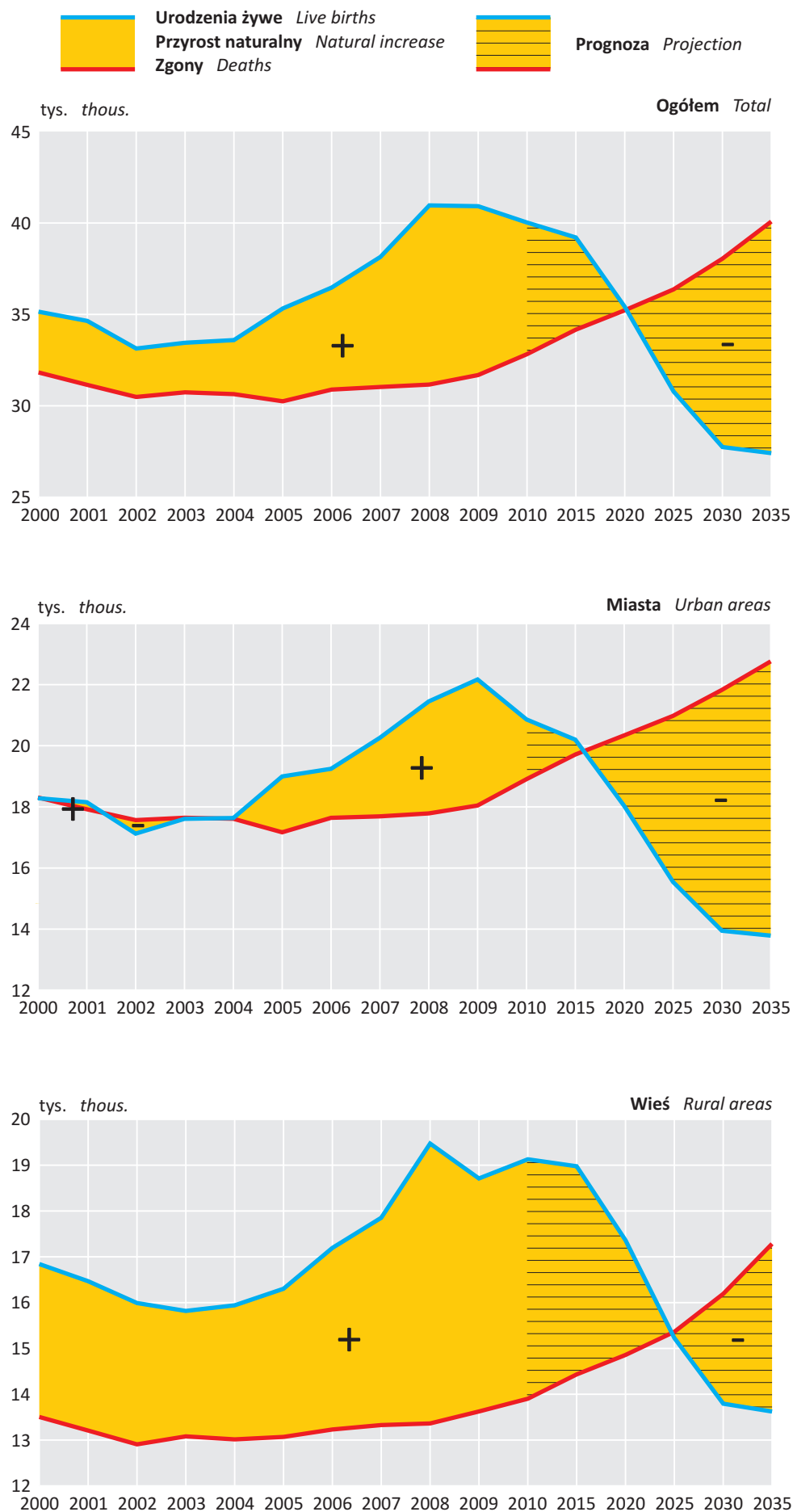
As of 31 XII

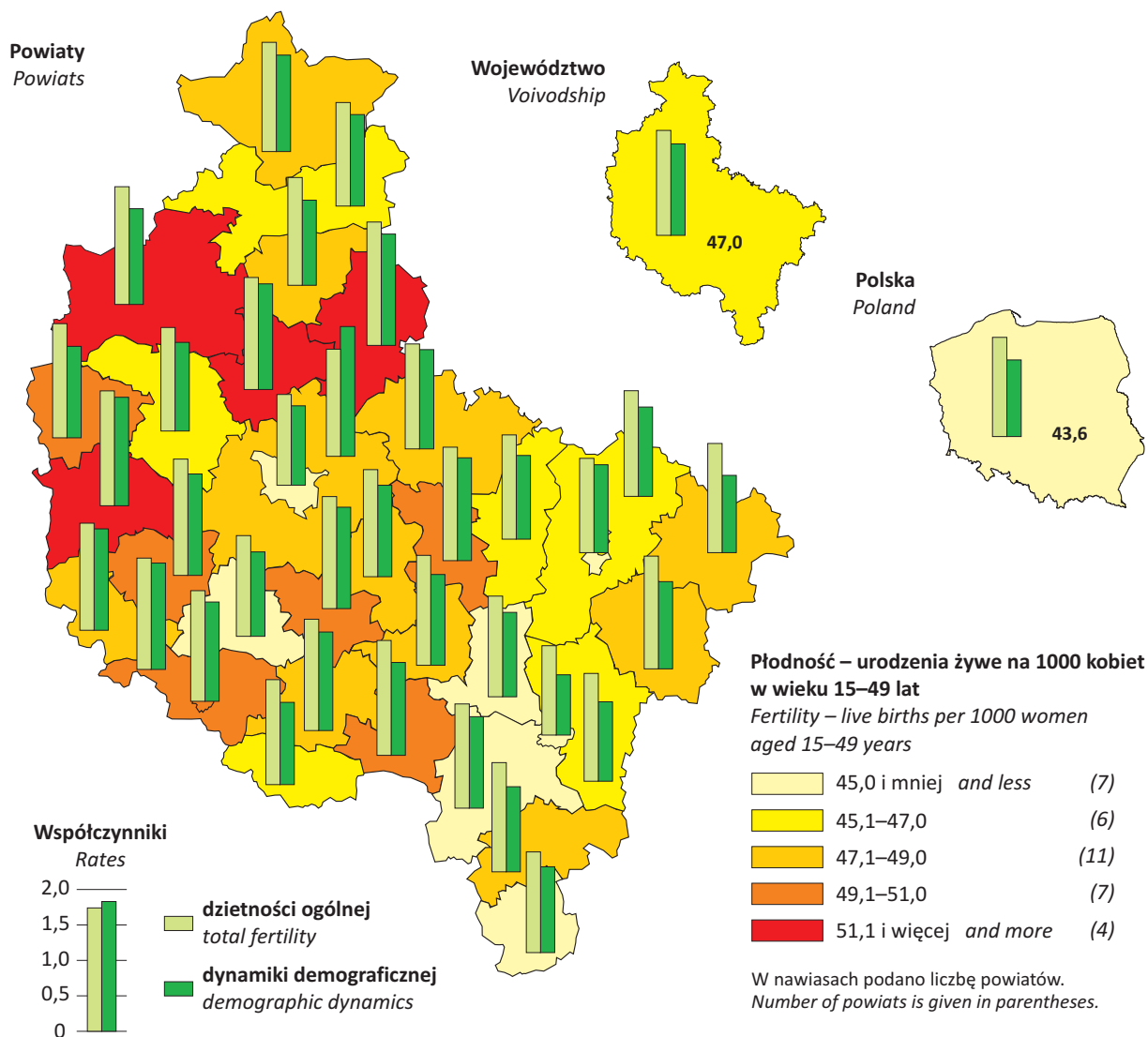
Ryc. 10. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG GMIN, POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2009 R.
VITAL STATISTICS BY GMINAS, POWIATS AND SUBREGIONS IN 2009

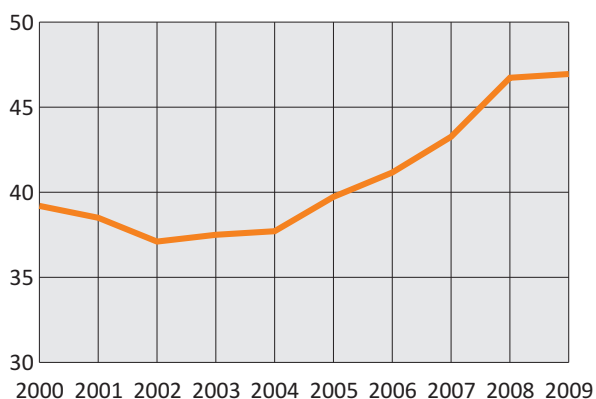
Ryc. 11. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

Ryc. 12. PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI W 2009 R.
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION IN 2009

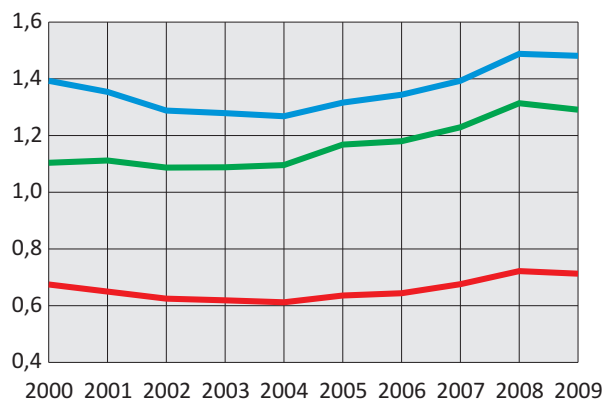

PŁODNOŚĆ – URODZENIA ŻYWE
NA 1000 KOBIET W WIEKU 15–49 LAT
FERTILITY – LIVE BIRTHS PER
1000 WOMEN AGED 15–49 YEARS

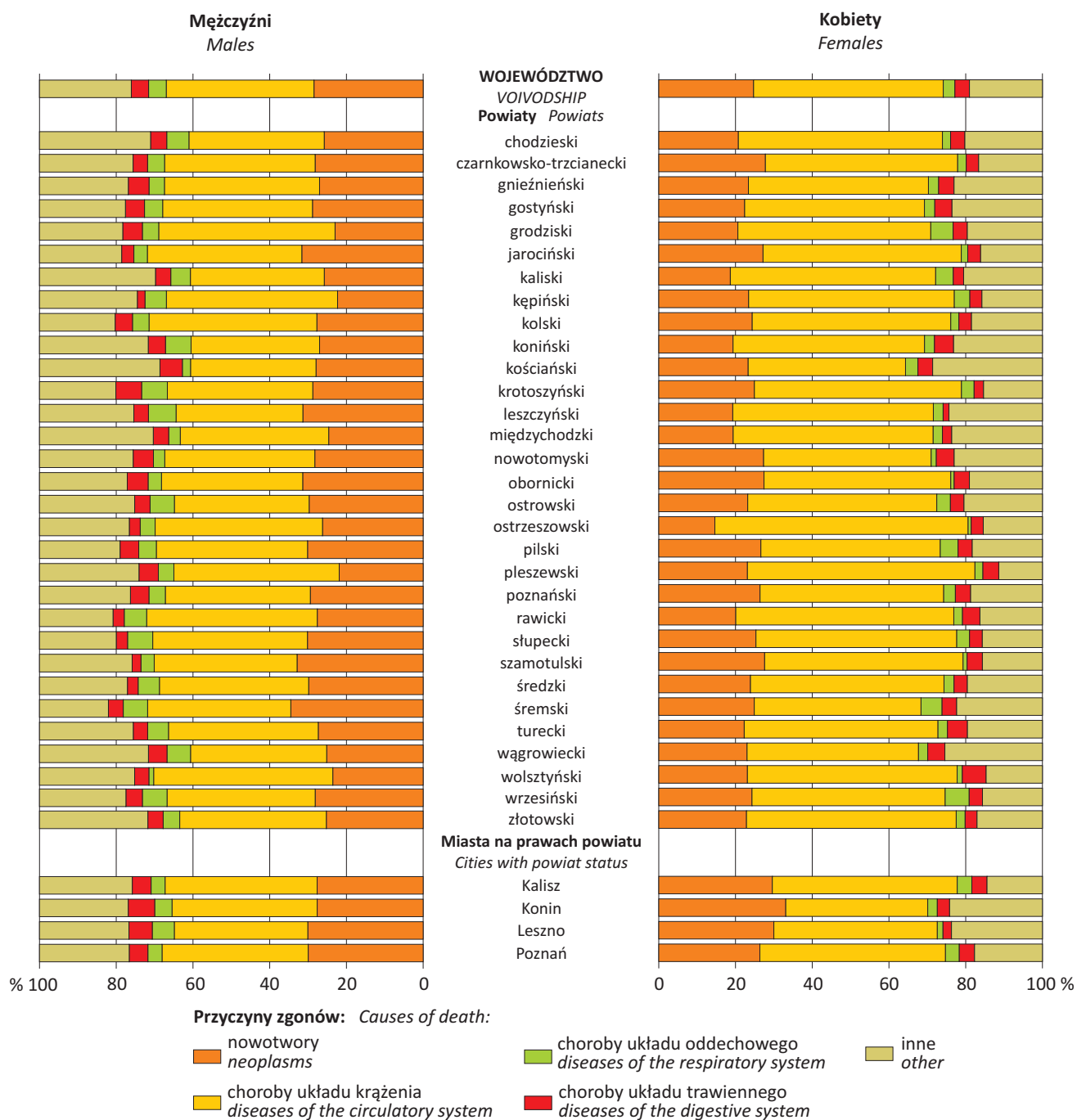

WSPÓŁCZYNNIKI
RATES

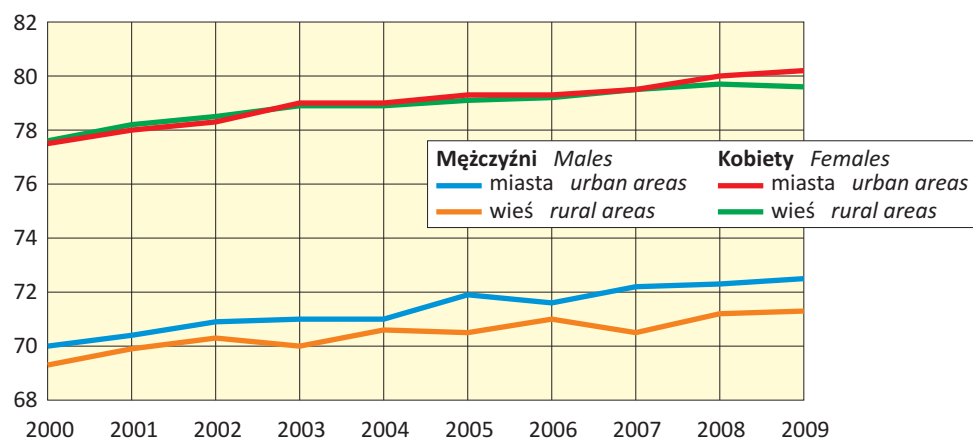
— **Dziętności ogólnej** Total fertility
— **Reprodukcji brutto** Gross reproduction
— **Dynamiki demograficznej** Demographic dynamics

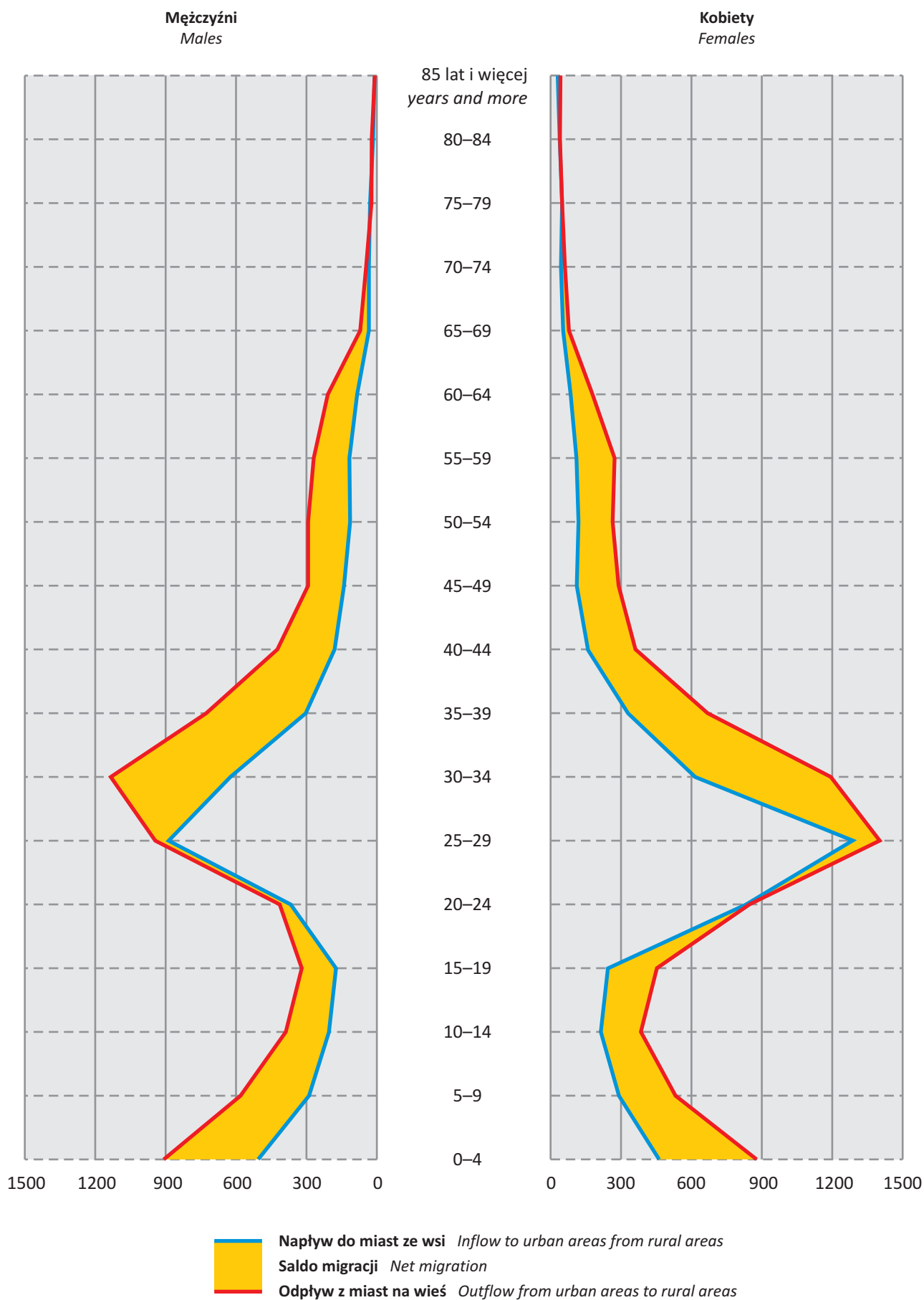
Ryc. 13. ZGONY WEDŁUG PŁCI, WYBRANYCH PRZYCZYN I POWIATÓW W 2008 R.
DEATHS BY SEX, SELECTED CAUSED AND POWIATS IN 2008

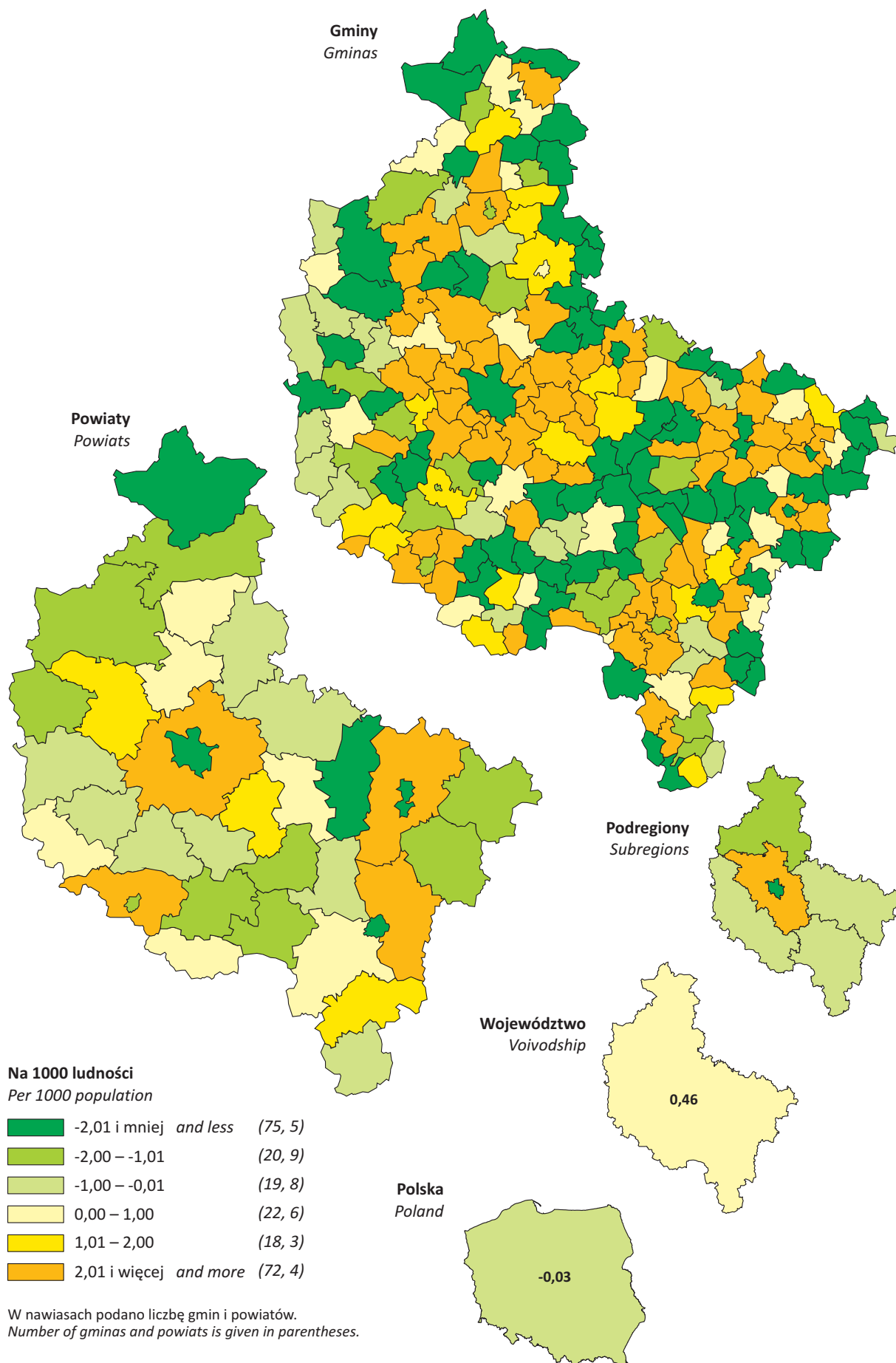
Ryc. 14. PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT
LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

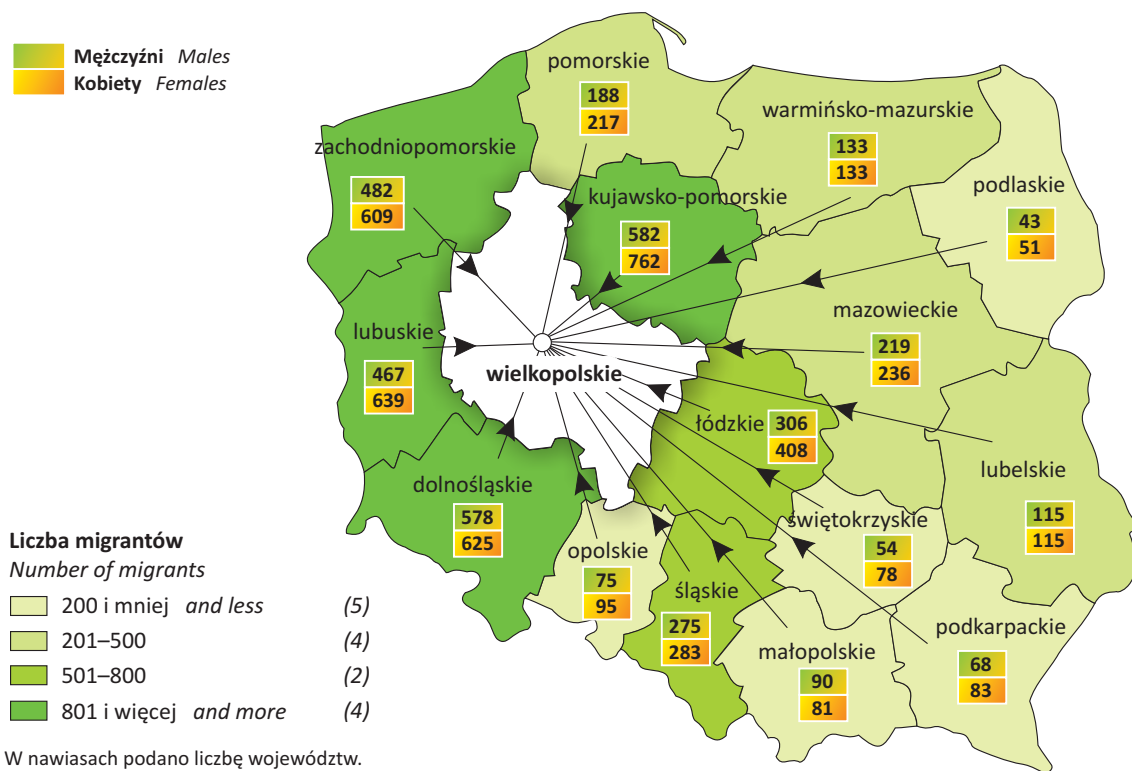
Ryc. 15. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
MIGRANTÓW W 2009 R.
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
OF MIGRANTS IN 2009

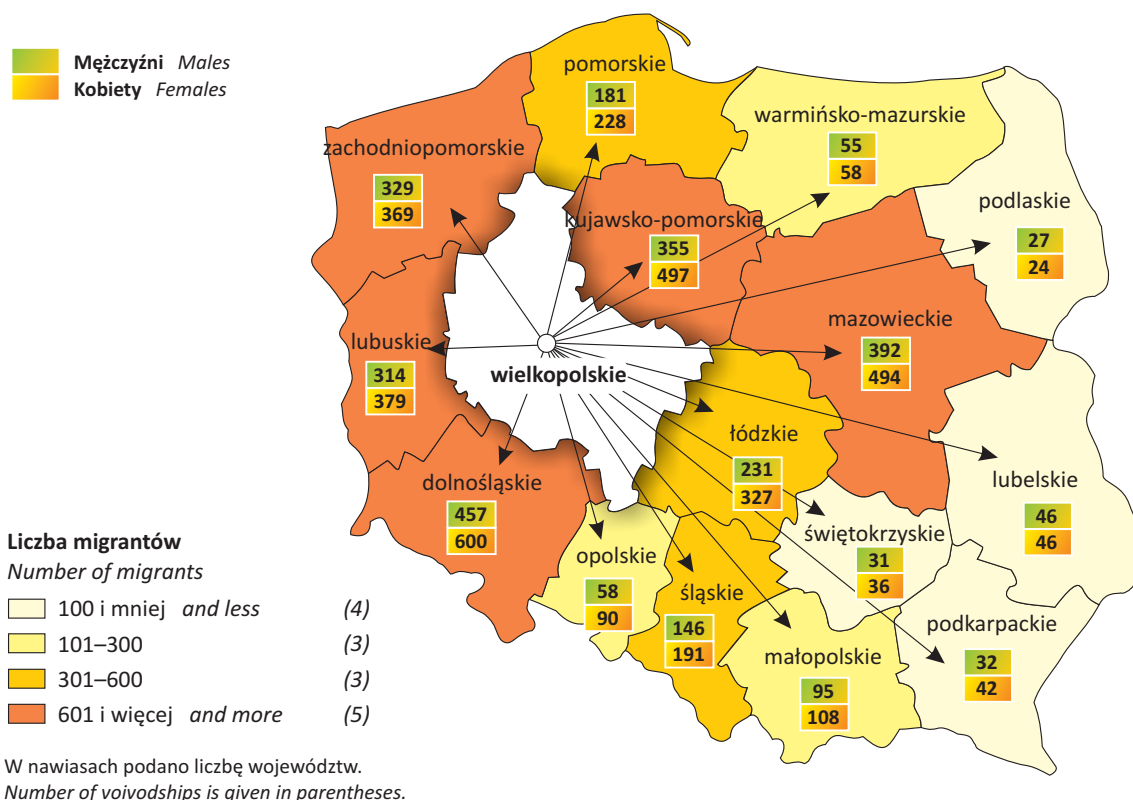
Ryc. 16. **SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY WEDŁUG GMIN, POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2009 R.**
INTERNAL AND INTERNATIONAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY GMINAS, POWIATS AND SUBREGIONS IN 2009

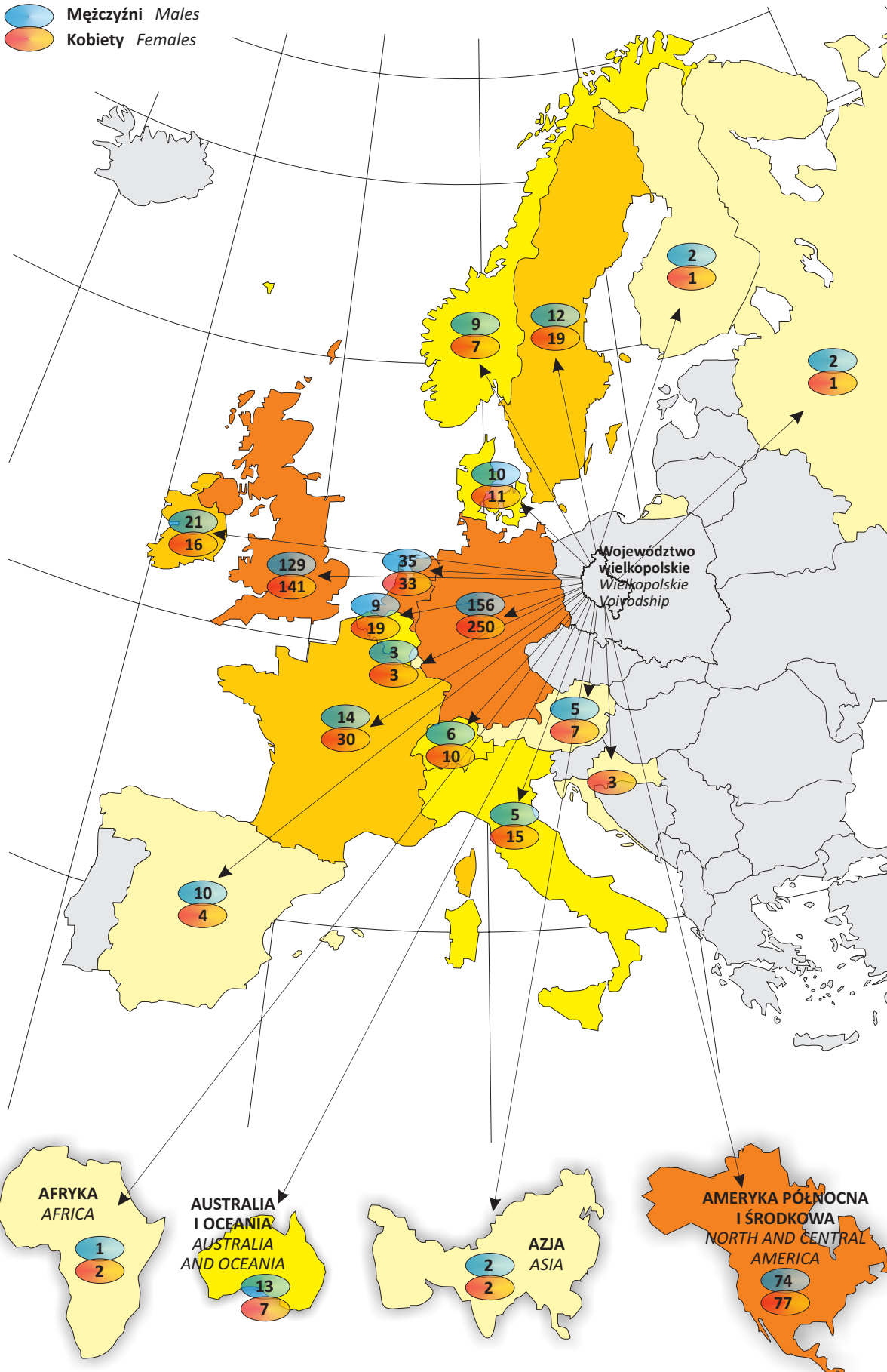
Ryc. 17. **NAPŁYW MIGRANTÓW Z INNYCH WOJEWÓDZTW DO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI W 2009 R.**
INFLOW OF MIGRANTS FROM OTHER VOIVODSHIPS TO WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX IN 2009

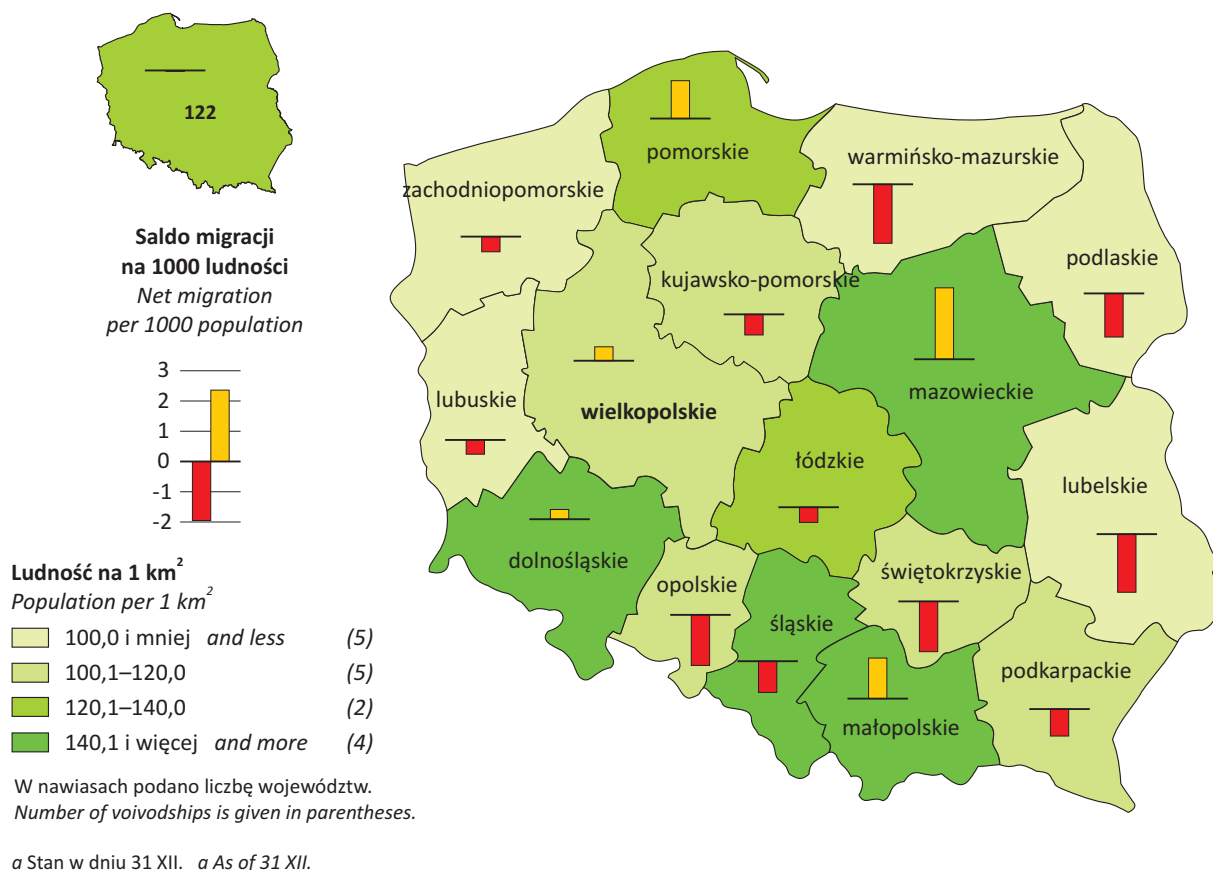
Ryc. 18. **ODPŁYW MIGRANTÓW Z WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO INNYCH WOJEWÓDZTW NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI W 2009 R.**
OUTFLOW OF MIGRANTS FROM WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP TO OTHER VOIVODSHIPS FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX IN 2009

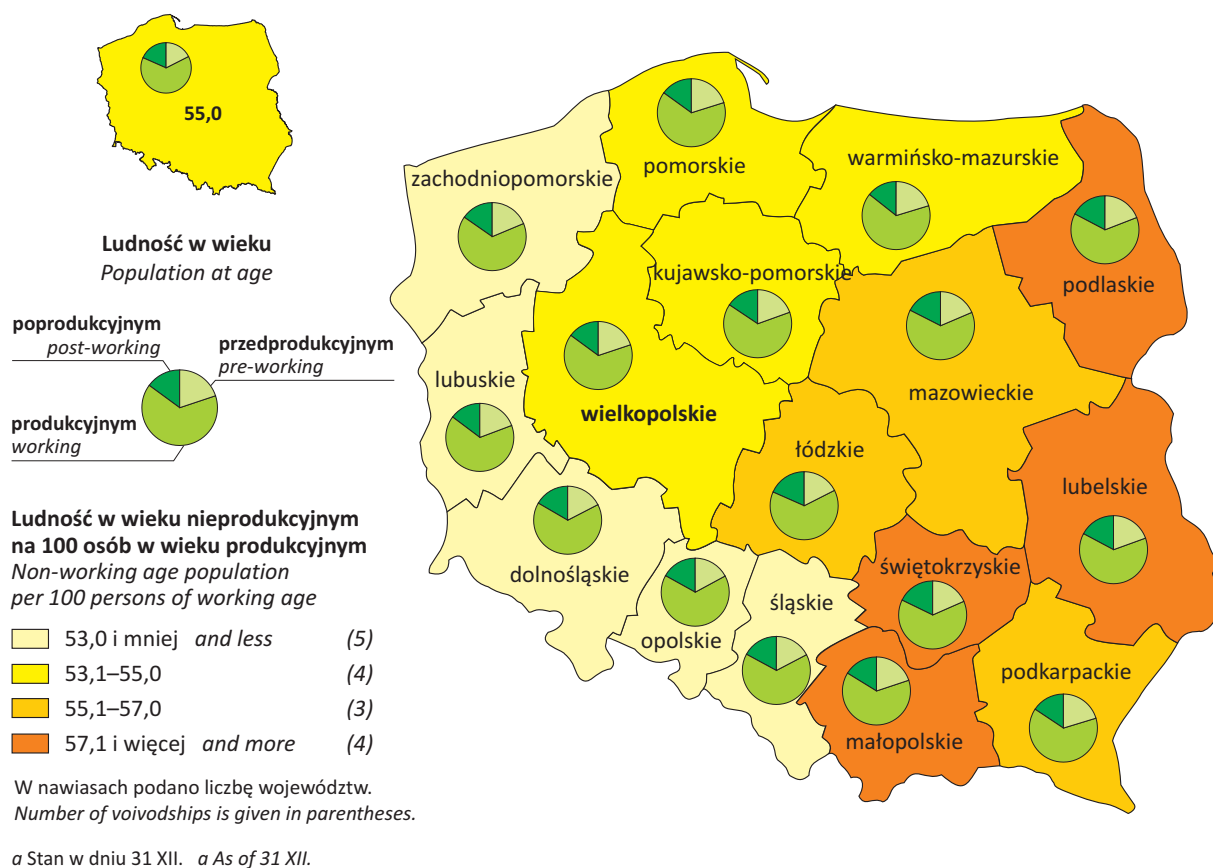
OUTFLOW OF MIGRANTS FROM WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP FOR PERMANENT RESIDENCE TO SELECTED COUNTRIES AND CONTINENTS BY SEX IN 2009

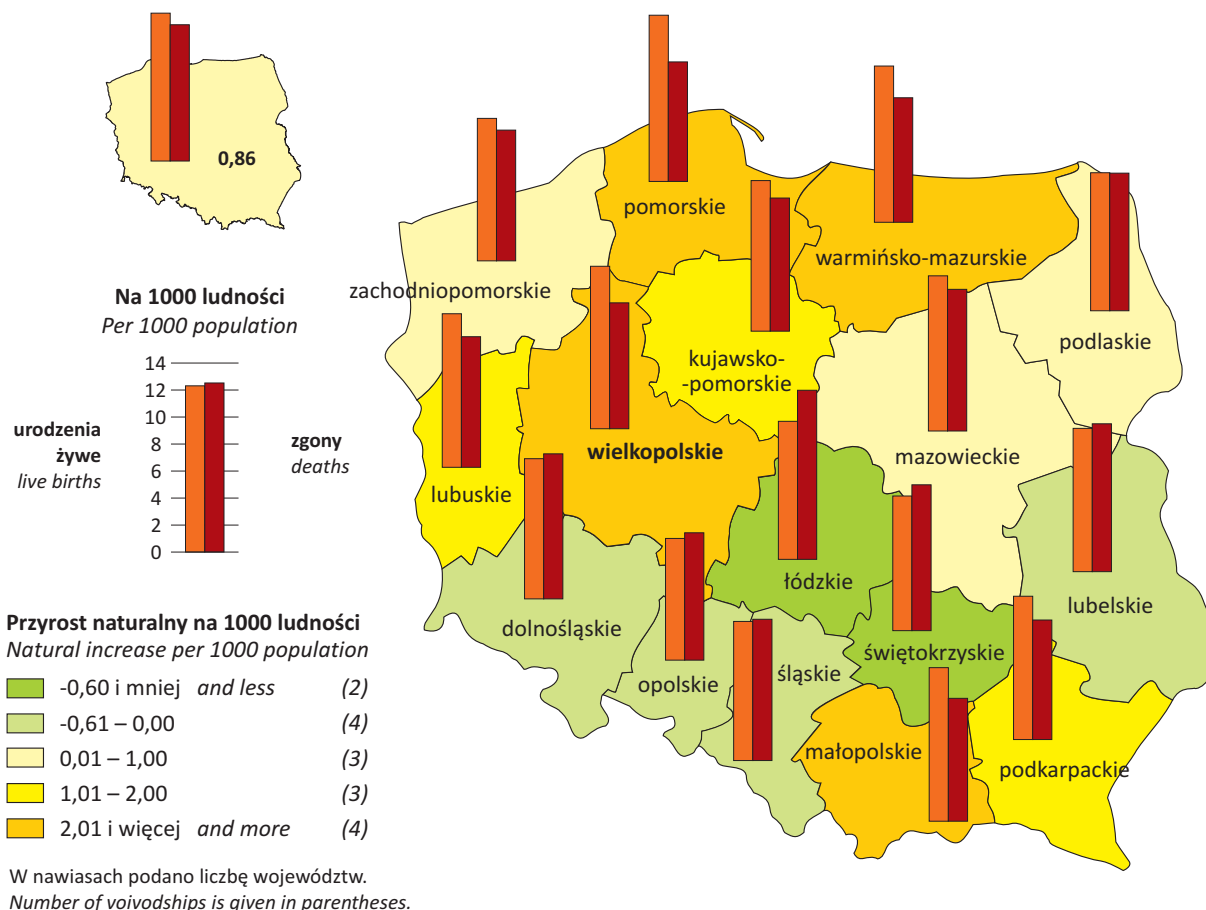
Ryc. 20. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA^a I SALDO MIGRACJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
POPULATION DENSITY^a AND NET MIGRATION BY VOIVODSHIPS IN 2009

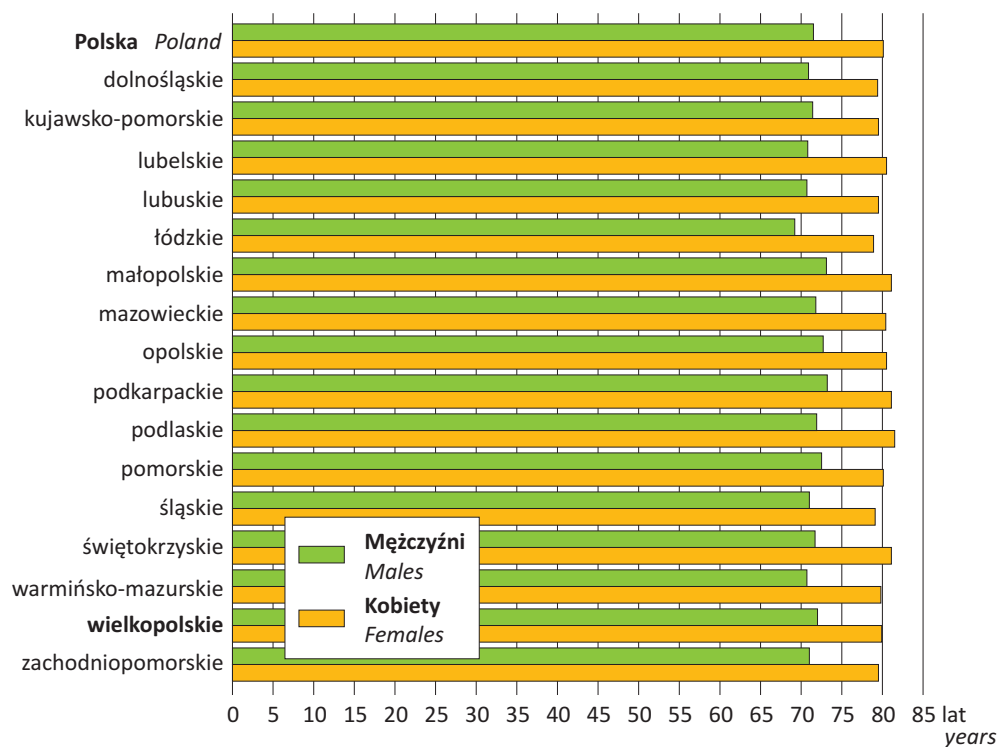
Ryc. 21. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM^a
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

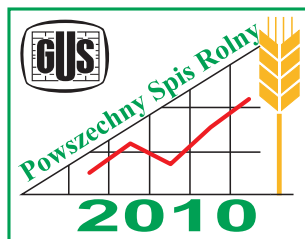

Ryc. 22. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
VITAL STATISTICS BY VOIVODSHIPS IN 2009

Ryc. 23. PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE BY VOIVODSHIPS IN 2009

www.stat.gov.pl

www.spis.gov.pl

Powszechny Spis Rolny odbędzie się w dniach

1 IX – 31 X 2010 r.

(według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r., godz. 24:00)

Powszechny Spis Rolny 2010 to przeprowadzane na terenie całego kraju badanie, pozwalające opisać sytuację społeczną i gospodarczą polskiego rolnictwa. Spis m.in. umożliwi:

- ▀ zebranie aktualnych informacji o polskim rolnictwie,
- ▀ opisanie zmian, jakie zaszły w polskim rolnictwie od poprzedniego spisu rolnego w 2002 r.,
- ▀ wykonanie zobowiązań międzynarodowych.

Dane uzyskane z PSR 2010 będą pomocne w podejmowanie wielu decyzji, w tym oddziałujących bezpośrednio na obszar rolnictwa (polityka rolna, struktura agrarna, programy dotyczące rozwoju obszarów wiejskich).

Podstawą prawną przeprowadzenia PSR 2010 jest:

- ▀ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 z 19 listopada 2008 r. oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88 (Dz. U. UE nr L 321 z dnia 1 grudnia 2008 r.),
- ▀ ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o powszechnym spisie rolnym 2010 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 126, poz. 1040).

Dane zbierane będą w następujący sposób:

- ▀ przed rozpoczęciem spisu formularze spisowe zostaną zasilone danymi pochodzącymi z systemów informacyjnych,
- ▀ w dniach 1 IX–17 X będzie można dokonać samospisu internetowego (CAII),
- ▀ w dniach 8 IX–31 X będzie realizowany wywiad telefoniczny przez ankieterów statystycznych (CATI),
- ▀ w dniach 8 IX–31 X będzie prowadzony wywiad przez rachmistrza spisowego (CAPI).

We wszystkich metodach zbierania danych wykorzystywany będzie formularz elektroniczny.

Wszystkie dane osobowe oraz dane indywidualne, zbierane i gromadzone podczas prac spisowych, są poufne i podlegają szczególnej ochronie w ramach tajemnicy statystycznej.

- ▀ Podczas trwania spisu będzie działać call center, gdzie pod specjalnie wyodrębnionym numerem telefonu będzie można uzyskać informacje dotyczące spisu.
- ▀ Pytania można zadawać na stronie internetowej www.stat.gov.pl, w części „pytania do GUS” lub kierować do Rzecznika Prasowego Prezesa GUS.
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl, spis@stat.gov.pl